

NOVO

COLIBRI *t2* 1967

Ali že poznate novi Tomosov moped colibri *t2*? Novo krmilo *t2* omogoča voznikom udobnejšo držo. Vpeto je v gumijast blažilec, ki občutno duši tresljaje pri vožnji. Vzmeti v drsnih ceveh sprednjih vilic *t2* so daljše, kar zagotavlja mehkejšo in učinkovitejšo vzmetenje. Novi *t2* ima v sprednjih vilicah razen tega še dodatno progresivno hidravlično dušenje. *t2* ima večji žaromet, ki ga je moči regulirati po višini. Žaromet, njegov okrov in krmilo *t2* so tudi po obliki na ravni zadnjih dosežkov evropske industrije mopedov. Cena je nespremenjena.

Oglejte si novi Tomosov moped colibri *t2*! Mnogo udobnejše se boste vozili z njim! Udobnejša vožnja pa je tudi - varnejša vožnja!

TOMOS KOPER

Vse
postelje
še niso
oddane

Stran 10

DELAVSKA ENOTNOST

PROLETARCI VSEH DEŽEL - ZDRUŽITE SE!

SOBOTA, 22. JULIJA 1967

Št. 28, leto XXIV

NAMESTO VOŠČILNICE ZA DAN VSTAJE

Naloge sindikatov pri razvijanju samoupravljanja

RAZŠIRJENA SEJA PREDSEDSTVA RS ZSS

V Klubu poslancev v Ljubljani je bila v četrtek skupna seja predsedstva RS ZSS in predsednikov občinskih sindikalnih svetov. Na dnevnem redu te seje je bi-

la razprava o sprejemu sklepov 9. razširjene seje RS ZSS o nadaljnjem uveljavljanju samoupravljanja v delovnih organizacijah ter razprava o nalogah sindika-

tov pri financiranju drugostopenjskega šolstva.

Deveta razširjena seja RS ZSS, ki je bila 22. junija, je bila — kot je znano — posvečena razpravi o uveljavljanju delavskega samoupravljanja v procesu izvajanja družbene in gospodarske reforme. Osnovna stališča do tega vprašanja so na tej seji bila zajeta v referatu, ki ga je podal predsednik komisije za samoupravljanje pri republiškem svetu sindikatov Mitja Svab, in v bogati razpravi, ki je sledila referatu. Sedaj pa je predsedstvo republiškega sveta na podlagi pooblastil 9. seje RS ZSS sprejelo še konkretne naloge, ki jih bodo sindikalne organizacije izvajale v okviru prizadevanj slovenskih sindikatov za nadaljnji razvoj samoupravljanja v delovnih organizacijah.

Te naloge zadevajo smotrnejšo delitev dohodka delovnih organizacij, učinkovitejše združevanje sredstev za razširjeno reprodukcijo, večje sodelovanje proizvajalcev pri odločitvah o proizvodnji, smotrnejše nagrajevanje vodilnih delavcev, izpolnjevanje samoupravnega sistema v delovnih organizacijah, dvigovanje izobrazbene ravni zaposlenih, spremembe v reelekciji vodilnih kadrov, podrobnejše seznanjanje sindikalnih funkcionarjev z določili TZDR, temeljnega zakona o varstvu pri delu v podjetjih in podobnih zakonov, izmenjavo izkušenj pri sestavljanju splošnih aktov delovnih organizacij in na organiziranje posvetovanja o nekaterih vsebinskih problemih splošnih aktov.

Ker je redakcija današnje številke že zaključena, tokrat ne moremo podrobneje poročati o tej zadnji seji predsedstva, na kateri je vodstvo slovenskih sindikatov zavzelo tudi stališča do financiranja drugostopenjskega šolstva. O vsem tem bomo podrobneje poročali v naši prihodnji številki, v kateri bomo objavili tudi prilogo Pogovori 67 z besedilom sklepov o nalogah sindikatov pri nadaljnjem razvijanju samoupravljanja v delovnih organizacijah. Kakor tudi izvlečke iz razprav fistih diskutantov na 9. razširjeni seji RS ZSS, ki jih do sedaj še nismo objavili. M. P.

POSVET NA ObSS
V MARIBORU
O ZAPOSLOVANJU
INVALIDOV

Ne le v imenu sociale!

Kot smo že poročali, so minuli teden sedli za okroglo mizo na ObSS predstavniki vseh ustanov, ki se poklivosno ukvarjajo z rehabilitacijo invalidov, pa tudi predstavniki družbeno političnih organizacij, ki se morajo zavzemati z lastno aktivnostjo za problematiko invalidnih oseb. Po dolgem času smo bili tako priča razgovoru, kjer niso eni prepričevali ali obtoževali druge, ampak složenemu, ustvarjalnemu pomenku o tem, kako je potrebno dobro zasnovano in vpeljano delo stalne konference za rehabilitacijo invalidnih oseb in njenih strokovnih sodelavcev poglobiti in razširiti.

Glas o dejavnosti in uspehih mariborske stalne konference in drugih dejavnosti s tega področja, se je razširil izven njenih meja. Njeno delo spremljajo pozornost zlasti na RS ZSS, kamor prihajajo vedno bolj pogosto vesti iz drugih področij, da delovne organizacije ne izpolnjujejo zakonskih določil o zaposlovanju delovnih invalidov in da se jih poskušajo celo »iznebiti«.

(Nadaljevanje na 2. strani)

VELETRGOVINA

mercator

IMPORT — EXPORT

NUDI VEDNO SVEZE

SADJE IN
ZELENJAVO

»OMOGOČITE NAM PRAKSO!«

Razgovor na MSS Ljubljana z nezaposlenimi visoko strokovnimi delavci, ki iščejo svoje prvo delovno mesto

Komunalni zavod za zaposlovanje Ljubljana ima ta čas evidentiranih 50 nezaposlenih visoko strokovnih delavcev, ki iščejo svoje prvo zaposlitev. Med njimi je 25 arhitektov, 6 stomatologov, 4 inženirji kmetijstva, 3 veterinarji, po 2 inženirji kemije in metalurgije ter po 1 inženir gozdarstva, elektrotehnike, profesor biologije, geografije, umetnostne zgodovine, profesor angleščine in francoščine, diplomirana filozof in politolog. Štirje arhitekti čakajo na delo skoraj že dve leti, 8 jih čaka na delo od lani, od lani pa že iščejo delo še po en inženir gozdarstva, veterinar in umetnostni zgodovinar. V letošnjem letu pa je preko Zavoda za zaposlovanje iskalo prvo zaposlitev — a je še ni dobilo — 33 visoko strokovnih delavcev.

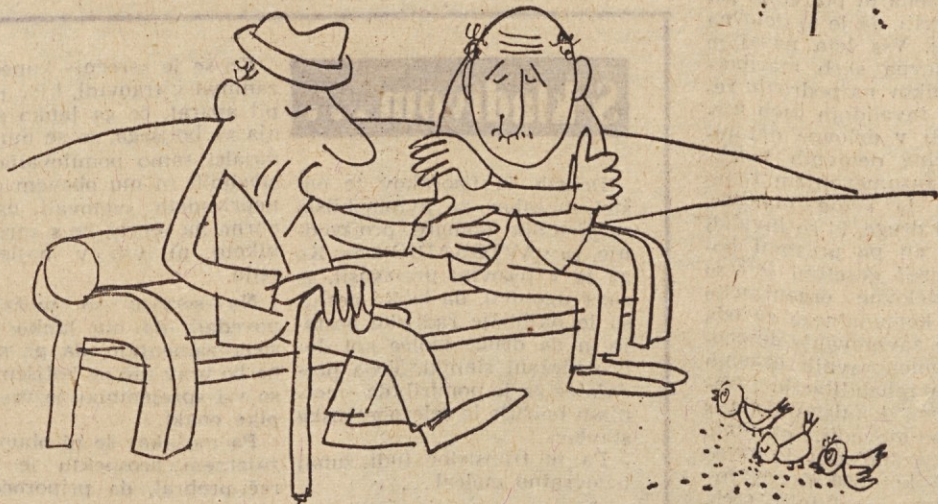
Seveda pa številka 50 visokostrokovnih delavcev brez dela zopet ni tolikšna, da bi morali delati vsesplošen preplah, zlasti če vemo, da bo Ljubljana imela vsak čas blizu 1000 nezaposlene mladine z osemletko ali z nedokončano osemletko, kar je vse-kakor mnogo hujši družbeni problem. Gotovo pa je število

nezaposlenih diplomantov univerze v Ljubljani nekoliko večje, kot kaže številka evidentiranih, saj vsi ne iščejo več prve zaposlitve prek Zavoda za zaposlovanje.

POBUDA MSS LJUBLJANA

Mestni sindikalni svet Ljubljana se je zelo odločno lotil reševanja problematike nezaposlenih. Pred dnevi je povabil nezaposlene visokostrokovne de-

lavce na razgovor, prišlo pa jih je 10. Seznanili naj bi ta forum s težavami, s katerimi se srečujejo pri iskanju dela. Mestni sindikalni svet je namreč (Nadaljevanje na 4. strani)

— Ti, si kaj slišal, da bi letos tudi upokojeanci dobili regres za nadomestilo K-15?
— Ne, ta neupokojeenci se še niso dogovorili. Morda bo kaj, ko se vrnejo z dopustov.

Karikatura: ANDREJ NOVAK

REZERVIRANI STOLPEC

Inž. Stojan Kurent,

predsednik sindikalne podružnice
Tovarne motornih vozil »TOMOS«,
Koper

● Smo sredi sezone dopustov. Kako je za-
nje poskrbela vaša delovna organiza-
cija?

Največji problem našega gospodarstva — pomanjkanje likvid-
nih sredstev — vse bolj občuti tudi naša delovna organizacija.
Zaradi tega smo lahko šele zdaj, ob polletnem obračunu, razde-
lili nadomestilo za K-15. Člani kolektiva bodo prejeli po 125 N-
dinarjev, nezaposleni zakonci in otroci pa po 60 N-dinarjev.
Razen tega vsem tistim, ki letujejo v našem domu na Bledu,
delno regresiramo tudi stroške oddiha. Dnevni penzion v našem
domu namreč velja 36 N-dinarjev, medtem ko naši delavci v
glavni sezoni plačajo po 29, v pred in posezoni pa po 19 N-di-
narjev na dan.

Na stroške sindikata pa smo že in še bomo poslali na brez-
plačen sedemdnevni preventivni oddih približno 60 članov kole-
ktiva. Med njimi je dobra četrtina nekdanjih borcev. Sicer pa
je te ugodnosti letos deležno še enkrat več članov kolektiva,
kot pa smo je lahko nudili na primer lani.

Dodal bi še to, da za vsak naš obrat letno pripravimo po
dva izleta po domovini ali pa v tujino. Tudi ti izleti so za člane
sindikata praktično brezplačni.

Inž. Evelina Stok,

tajnica sindikalne podružnice
Industrije plastičnih mas in umetnih
smol »IPLAS«, Koper:

● Kako je v vašem kolektivu poskrbljeno
za letni oddih zaposlenih?

Kot nadomestilo za K-15 je vsak član kolektiva prejel po
25.000 S-dinarjev. Za otroke, ki so upravičeni do otroškega do-
datka, smo mimo tega odobrili po osem tisočakov. Regresi pa v
našem kolektivu že doslej niso bili v navadi in tako tega vpra-
šanja tudi letos nismo postavljali na dnevni red.

Rada pa bi povedala, da je naš izvršni odbor večkrat raz-
pravljal o tem, da bi na stroške sindikata poslali na brezplačen
preventivni oddih oziroma okrevanje vse tiste člane kolektiva,
ki so tega potrebni. Zabeležili pa nismo niti enega primera, da
bi se kdo vsaj pozanimal za to ugodnost, o kateri je bil kole-
ktiv obveščen že pred meseci. V ta namen rezervirana sred-
stva torej ostajajo neizkoriščena.

Navzlic temu, da dejanska materialna pomoč, ki jo za dopust
nudimo članom kolektiva, ni tolikšna kot marsikje drugod, pa
nismo v skrbeh, da bi zaradi tega ljudje ostajali doma. Finančno
stanje našega podjetja je namreč takšno, da po težavah v mi-
nulih letih zdaj redno prejemo stodoletne osebne dohodke,
medtem ko se je to še lani zgodilo le štiri ali petkrat. Z drugimi
besedami: naši ljudje dobro zaslužijo in zaradi tega lažje pogre-
šajo denar, potreben za odhod na dopust ali na turistično po-
potovanje.

Adolf Magajna,

poslovodja črpalke Petrol, Koper

● Nekateri preživljajo pasje dni na dopu-
stu, drugi pa na primer tako, da preta-
kajo bencin v dopustnikov avtomobil.
Zato je v teh dneh malce nerodno vpra-
šati petrolovca: »Kako ste pa pri vas
poskrbeli za letni oddih članov kolek-
tiva?«

»Vsak član kolektiva je dobil 2000 starih dinarjev za vsak
dan dopusta, poleg tega pa še za vsakega neposrednega dru-
žinskega člana po 10.000 pavšala. To je pa že tolikšen denar, da
se da preživeti del dopusta na letovanju. Sam bom sicer izrabil
dopust na kmetiji pri domačih na Postojnskem; na jesen je par
rok najbolj potrebnih.

Kljub povečanemu prometu v sezoni lahko izrabimo del do-
pusta tudi v juliju in v avgustu. Na pomoč nam priskočijo stu-
dentje. Imamo tri svoje počitniške domove — na Kravcu, v Pi-
ranu in v Crikvenici. V nobenem še nisem letoval.

P. S.: Na kadrovskega oddelku Petrola dopolnjujejo tovariša
Magajna: v treh počitniških domovih je le 60 ležišč za 1200 čla-
nov kolektiva. Svojem članom so hoteli pomagati do cenenege
dopusta preko podjetja SAP, vendar sta se letos prijavila za nji-
hove »poceni počitnice« le dva člana kolektiva.

TOVARNA
SANITETNEGA
MATERIALA - DOMŽALE

NA POTOVANJU, IZLETU, DOPUSTU,
POD ŠOTOROM, V AVTOMOBILU,
POVSOD NAJ VAS SPREMLJA
ZELO PRAKTIČNA POTOVALNA APOTEKA
IZDELEK

TOVARNE SANITETNEGA
MATERIALA - DOMŽALE

BOLJE POTOVALNA APOTEKA
BREZ POŠKODBE, KAKOR POŠKODBA
BREZ POTOVALNE APOTEKE

OB VELIKEM PRAZNIKU SLOVENSKEGA LJUDSTVA —
DNEVU VSTAJE, 22. JULIJU —
ČESTITAMO VSEM DELOVNIM LJUDEM Z ŽELJO,
DA BI NJIHOVA PRIZADEVANJA
OBRODILA KAR NAJVEČ DELOVNIH USPEHOV

Občinski
sindikalni svet
MariborNE LE V IMENU
SOCIALE!

V Mariboru trenutno čaka na primerno zaposlitev le 41 delovnih invalidov
● Število zahtevkov za invalidsko upokožitev narašča ● In vendar večina
delovnih organizacij kaže razumevanje za zaposlitev invalidov ● Občinski
sindikalni svet v Mariboru je imenoval posebno komisijo, ki naj bi proučila
problematiko zaposlovanja invalidov

(Nadaljevanje s 1. strani)

Po evropskih normativih je
od skupnega števila prebivalcev
4,5 % invalidov. Po izkušnjah
velja enak normativ za naše
razmere. Odstotek ni tako maj-
hen, da ne bi zaslužil pozornosti
vse družbe. Vendar smo ga pri
nas y veliko primerih odrinili
in ga proglasili za socialni, ne
pa hkrati gospodarski problem.
Prav zaradi takšnih ločnic se
rešujejo problemi invalidnih
oseb izredno težko, sicer z ve-
likim prizadevanjem posamežni-
kov, vendar zaradi njihove
osamljenosti manj učinkovito.
Težko je razumeti, da je danes
v Sloveniji približno 1400 de-
lavnih invalidov »na cesti«, ki
so še včeraj ustvarjali v delov-
nih skupnostih s polno delovno
močjo in ki jim zdaj ista de-
lovna skupnost, v kateri so se
med procesom dela poškodovali,
obrača hrbet. Takšen odnos ra-
zumemo toliko težje, če vemo na
drugi strani za podatek, da je
na primer v industrijskem Ma-
riboru trenutno le 41 delovnih
invalidov, ki čakajo na primer-
no zaposlitev. In vendar so Ma-
riborčani zaskrbljeni tudi zaradi
tega sorazmerno nizkega števila
nezaposlenih delovnih invalidov!

Ob teh ugotovitvah se bo
marsikomu utrnulo, da bi nas
morala veliko bolj boleti glava
zaradi splošnih težav z zaposlo-
vanjem. V Mariboru pa družijo
obe skrbi. Mimogrede povedano,
nekateri strokovni zavodi pri-
pravljajo skupno z ObSS študijo
o kratkoročnih in srednjeročnih
rešitvah zaposlovanja — in za-
poslovanje invalidov bo sestavni
del te študije.

DOLGOLETNA SKRB

Ob reševanju problemov re-
habilitacije invalidov se znaj-
demo v trikotu: invalid—stro-
kovne službe in drugi družbeni
dejavniki (ki jim radi pravimo
sociala ali kratko družba) in —
delovna organizacija. Vsa težava
je v tem, da se hoče eden od
teh izmakniti iz medsebojne
zveze in menda ni potrebno po-
sebej poudariti, da je to delovna
organizacija. Vsa leta nazaj je
veljala osnovna skrb maribor-
skih dejavnikov na področju re-
habilitacije invalidnih oseb utr-
jevanju poti v delovne organi-
zacije. Večina delovnih kolek-
tivov je z razumevanjem zapo-
slovala ne le svoje invalide,
ampak tudi druge, ki so invalidi
od rojstva ali po prestani bo-
lezni. Ze pred desetimi leti so
nekateri delovne organizacije
na pobudo komunalnega zavoda
za socialno zavarovanje imeno-
vale pri samoupravnih organih
komisije za rehabilitacijo inva-
lidov. S temi komisijami in s
pomočjo obratovodij, obratnih
zdravnikov, psihologov je zavod
sklenil več kot 500 dogovorov
za zaposlitev invalidnih oseb.
V zadnjem času, zlasti od lan-

skega leta dalje, pa je opaziti
tudi v Mariboru, da število in-
validov narašča. Število zahtev-
kov za invalidsko upokožitev je
poraslo. Vzroke pripisujejo dvi-
gu starostne meje za pridobitev
pravice do starostne pokojnine
in težavnemu gospodarskemu
položaju nekaterih delovnih or-
ganizacij. Zraven tega so se
zmanjšale možnosti za zaposli-
tev odraslih invalidov in inva-
lidne mladine. Tako je bilo ko-
nec lanskega leta po evidenci
zavoda za zaposlovanje v Ma-
riboru skupno z invalidi dela in
invalidno mladino brez zaposlit-
ve 271 invalidnih oseb.

Navzlic takšnim razmeram
mariborska stalna konferenca
za rehabilitacijo invalidov ne
spreminja prejšnjega mnenja,
večina delovnih organizacij
kaže razumevanje za zaposlitev
invalidov. Bolj kot anketa, ki jo
je stalna konferenca želela opravi-
ti med 204 delovnimi organiza-
cijami — vprašalnik je zavrnilo
le 71 delovnih organizacij —
podkrepljujejo svoje prepričanje
z rezultati številnih drugih
osebnih in pismenih stikov z de-
lovnimi organizacijami. Mednje
sodijo pogovori v delovnih or-
ganizacijah, ki jih je vodilo skupno
več kot 30 sodelavcev konfe-
rence. Po teh pogovorih sodeč,
se je v delovnih organizacijah
veliko spremenilo. Tako so se v
TAM odločili za posebni nor-
mativni akt o zaposlovanju in-
validov in delavski svet je po
informaciji sklenil, da velja po-
slej skrb kolektiva najprej in-
validom, nato mladini, nato za-
poslenim ženskam.

Pogovori v delovnih organi-
zacijah pa so začrtali stalni
konferenci nove naloge. V Im-
polu na primer, Cestnem podjetju
in v MTT, so se obrnili na kon-
ferenco za strokovno pomoč, da
bi lahko čim bolj izpeljali za-
poslovanje invalidov.

DELOVNA MESTA SO.
LE POISKATI JIH JE TREBA

Po vsem tem delovnim orga-
nizacijam na mariborskem ob-

močju ne bi mogli očitati brez-
dušnosti. Med njimi so sicer še
vedno nekatere, ki se izgovar-
jajo, da nimajo na voljo pri-
mernih delovnih mest, nekateri
tudi dvomijo v delovno sposo-
bnost invalidov in se bojijo mo-
tenj v proizvodnji. Resnični
vzroki za take izgovore pa so
drugje. V mnogih delovnih or-
ganizacijah se službe, posamez-
niki ali organi samoupravljanja
doslej niso ukvarjali s pro-
blemi zaposlovanja invalidov.
Manjka jim osnova za urejeva-
nje teh vprašanj, opis delovnih
mest, ki so primerna za delov-
ne in druge invalide. Zaradi
tega so se na stalni konferenci
poleg mnogih drugih oblik so-
delovanja z delovnimi organi-
zacijami odločili tudi za semi-
nar o popisu delovnih mest za
invalide. Ob tej priložnosti je
izdala stalna konferenca poseb-
no pismeno pojasnilo o orga-
nizaciji in nekaterih merilih za
popis delovnih mest, ki so pri-
merna za poklicno rehabilita-
cijo in zaposlitev delovnih in dru-
gih invalidnih oseb.

V delovnih organizacijah in
ustanovah dela nekaj tisoč de-
lovnih in drugih invalidov. Nji-
hovi delovni uspehi v ničemer
ne zaostajajo za zdravimi de-
lavci. Pogoj za tako uspešno
delo pa je pravilno usmerjanje
na delovna mesta. Se pravi, da
se za rehabilitacijo in zaposlo-
vanje invalidov ne zavzemamo
le v imenu sociale, temveč je
za tem tudi ekonomski interes
prizadetih delavcev in celotne
družbe.

Do takšnega spoznanja pa se
je mogoče dokopati poleg stro-
kovnih stikov z delovnimi or-
ganizacijami predvsem s prosvet-
ljevanjem delovnih kolektivov.
Pri tem bo lahko najizdatnejše
pomagal sindikat. Na minulem
posvetu so zato imenovali po-
sebno komisijo, ki bo na osnovi
tega pogovora proučila, kakšne
naloge naj uvrsti sindikat v
svoj delovni program v skrb za
rehabilitacijo in zaposlovanje
invalidov.
I. V.

S kladivom ...

Dobrih 54 tisočakov je od-
šel možakar za avtomobilski
sprejemnik domače proizvod-
nje, za »AVTORADIO 8S«. Ko
ga je v trgovini preizkusil, je
sicer ugotovil, da lahko poslu-
ša le najbližje radijske post-
aje in da druge molče kot do-
bro uležani slaniki. Toda pro-
dajalec ga je pomiril, da »mot-
njam botruje le železobetonska
stavba«.

Pa je transistor tudi zunaj
trdovratno molčal...

Ko se je »srečni« kupec po-
zanimal v trgovini, kjer je ku-
pil aparat, če ga lahko zame-
nja za boljše, so se mu pro-
dajalci samo pomilovalno na-
smehljali in mu obenem dokaj
nepriazno svetovali naj se
obrne na servis, če s sprejem-
nikom ni vse v najlepšem
redu.

Na servisu so možakarju
povedali, da mu lahko radio
sicer zamenjajo, da pa s tem
ne bo prav nič na boljšem, ker
so vsi sprejemniki te vrste do
pike enaki.

Pa možakar še ni obupal. V
zajetem prospektu je nam-
reč prebral, da priporoča to-

Z OBČINSKIH
SINDIKALNIH
SVETOV

● TRBOVLJE:

Na sestankih s predstavni-
kami samoupravnih organov in
družbeno političnih organiza-
cij iz delovnih kolektivov tr-
boveljske občine — le-te so
organizirali občinski komite
ZKS, občinski sindikalni
svet in občinska konferen-
ca SZDL — so sklenili, da b-
naj zaposleni iz trboveljskih
delovnih organizacij prispevali
kot pomoč žrtvam imperiali-
stične agresije enodnevni za-
služek. Na teh posvetih pa so
udeleženci razpravljali tudi o
problemih financiranja drugo-
stopenjskega šolstva. Udele-
ženci so bili enotnega mnenja,
da bodo morali veliko vestne-
je izpolnjevati že sprejete fi-
nančne obveznosti, da bi tako
lahko zagotovili nemoten pouk
na teh šolah.
-vš-

● NOVA GORICA:

Ob koncu minulega tedna
je medobčinski odbor sindika-
ta delavcev prometa in zvez v
Novi Gorici organiziral razgo-
vor s predsedniki sindikalnih
podružnic tega sindikata.
Osrednja tema posveta je bila
razprava o nalogah sindikal-
nih podružnic pri uresničevanju
zaključkov minulega
občnega zbora republiškega
odbora in III. kongresa sindika-
ta delavcev prometa in zvez
Jugoslavije. Na posvetovanju
pa so člani sindikata sprego-
vorili tudi o nekaterih proble-
mih v procesu nadaljnjega
uresničevanja gospodarske re-
forme. Menili so, da si morajo
sindikalne podružnice v de-
lovnih organizacijah prizade-
vati za objektivno ocenjevanje
razmer ter nato na osnovi ta-
kih ocen sprejemati tudi ust-
rezne ukrepe. To pa po drugi
strani pomeni, da bodo morali
izvršni odbori podružnic v
prihodnje bolj prislusniti
mnenjem, stališčem in zahtev-
am članstva, svoje delo pa
zasnovati na podrobnejših in
za daljše obdobje zasnovanih
delovnih programih.
T. B.

● BREŽICE:

Na plenumu občinskega sin-
dikalnega sveta in na sestanku
s predsedniki sindikalnih
podružnic so se zedinili, da
naj bi sklicali sestanke s član-
stvom v delovnih organizaci-
jah, ter bi se pogovorili o
mednarodnih političnih razme-
rah in še posebej o političnih
razmerah na Bližnjem vzhodu.
Te razgovore pa naj bi po
mnenju občinskega sindikalne-
ga sveta Brežice povežali tudi
z akcijo za zbiranje pomoči
žrtvam imperialistične agresije.

Delovni kolektivi, pravza-
prav sindikati v delovnih or-
ganizacijah so se temu pripo-
ročilo odzvali. Tako so razpo-
vori o mednarodnem politič-
nem položaju tako rekoč vsak
dan v kateri od delovnih or-
ganizacij. Prva poročila pa
tudi izpričujejo, da se je veči-
na delovnih kolektivov tudi
odločila materialno pomagati
žrtvam imperialistične agre-
sije. Tako so se odločili, da
bodo dali pomoč v višini eno-
dnevnega zaslužka v kolekti-
vih: Splošna vodna skupnost
Dolenjske, Železniška postaja
Brežice, Terenski obrat cest-
nega podjetja Novo mesto,
Trgovsko podjetje Ljudska
potrošnja, Trgovsko podjetje
Krka, Kovinoplast, Voja po-
šta Cerklje, Skupščina občine
Brežice, občinsko sodišče, Le-
karna Brežice, Gimnazija,
Osnovna šola Cerklje, Zdra-
vilišče Čateške toplice.
I. Z.

... po prstih

Zaključek športnih iger

Člani trbovlskih sindikalnih podružnic so v tem letu tekmovali v sedmih športnih panogah v okviru delavskih športnih iger: v malem nogometu, rokometu, odbojki, namiznem tenisu, kegljanju, streljanju in šahu. V tekmovalstvu, ki je potekalo od srede aprila do konca junija, je bilo precej novosti. Predvsem velja omeniti, da je bilo letos prvič izvedeno tekmovalstvo po liga sistemu, tako da se je vsako moštvo srečalo z vsakim.

Iz izbranih podatkov moremo povzeti, da se je prijavilo za športne igre v Trbovljah 73 ekip iz 15 sindikalnih podružnic. Največ prijavljenih je bilo za tekmovalstvo v namiznem tenisu, kegljanju in šahu, nato v malem nogometu, streljanju zračno puško, odbojki, rokometu itd. Največ ekip so prijavile sindikalne podružnice iz Cementarne, Rudnika rjavega premoga Trbovlje-Hrastnik, STT, Investicijskih birojev, Termoelektrarne, Tovarne polprevodnikov itd. Letošnjih iger pa so se udeležili tudi člani nekaterih manjših sindikalnih podružnic.

V malem nogometu so bili najboljši člani sindikalne podružnice iz Strojne tovarne, sledijo pa jim moštva Rudnika rjavega premoga I in Tovarne polprevodnikov. Člani kolektiva Strojne tovarne so bili najboljši tudi v tekmovalstvu v malem rokometu, in sicer pred Tovarno polprevodnikov in Cementarno. Odbojkarje imajo najboljšje v Cementarni, mnogo pa ne zaostajajo člani sindikalne podružnice iz Elektroivarske industrije in Investicijskih birojev. Moštvo Investicijskih birojev je bilo najboljšje v tekmovalstvu v namiznem tenisu, na drugo in tretje mesto pa sta se uvrstili ekipi Strojne tovarne I in Elektroivarske industrije. V kegljanju sta na prvih dveh mestih moštvi Rudnika rjavega premoga Trbovlje-Hrastnik, na tretjem pa prva ekipa iz Cementarne. Rudarji so bili najboljši še v streljanju zračno puško, drugo mesto so osvojili strelci iz Strojne tovarne, tretje pa prva ekipa Cementarne. Tekmovalstvo v šahu je bilo razdeljeno v tri lige, na prvo mesto se je uvrstilo moštvo Rudnika, na drugo Strojne tovarne, na tretje pa iz Termoelektrarne.

V skupini uvrstitvi je na prvem mestu Rudnik rjavega premoga Trbovlje-Hrastnik, ki je osvojil tudi prehodni pokal Občinskega sindikalnega sveta, na drugo Cementarna, na tretje Strojna tovarna, na četrto Investicijski biroji, na peto pa Termoelektrarna.

-vš-

VSAK IZGOVOR PRAV PRIDE...

Spet poskusi, da bi delavski svet spremenili v glasovalni stroj, ki bi se ravnal po željah posameznikov. Zakaj je odstopilo sedem članov delavskega sveta Vodne skupnosti Primorske? Kolektiv te delovne organizacije zahteva točen odgovor, kako je bilo z reelekcijo njihovega direktorja in kako gospodarijo v letošnjem letu.

Življenje uči, da več razprtij nastane zaradi malenkosti kot pa zavoljo resničnih problemov in nasprotij. Nekaj podobnega se te dni dogaja v kolektivu Vodne skupnosti Primorske v Kopru, kjer so zdaj ponovili razpis za delovno mesto direktorja.

Dogodki so, na kratko povedano, potekali tako:

Ko je dosedanemu direktorju tega kolektiva potekel mandat, so njegovo delovno mesto takoj razpisali. Poleg še dveh drugih kandidatov je vnovič konkuriral tudi dosedanji direktor. Enega izmed kandidatov je razpisna komisija izločila zaradi formalnih vzrokov, medtem ko je delavskemu svetu predlagala, naj izbira med preostalih kandidatom: inženirjem iz delovne organizacije, ki izpolnjuje vse razpisne pogoje, in dosedanjim direktorjem, ki teh pogojev ne izpolnjuje v celoti, vendar so mu jih spregledali. Zakaj so ob tem kršili statut, doslej še ni bilo pojasnjeno.

Na seji delavskega sveta, na kateri naj bi izvolili novega direktorja, so člani delavskega sveta izvedeli, da v resnici kandidira samo dosedanji direktor, ker je drugi kandidat umaknil svojo kandidacijo. Zakaj pa se je drugi kandidat-inženir iz podjetja umaknil — doslej tudi še niso izvedeli.

Pri glasovanju sta dve tretjini članov delavskega sveta glasovali zoper ponovno izvolitev dosedanjega direktorja. Vendar so na zahtevo volilne komisije glasovanje ponovili. Rezultat je prav tak kot prvič.

Potem so se člani delavskega sveta vprašali, kakšne so nadaljnje njihove dolžnosti, da bi le prišli do novega direktorja. Sekretar delovne organizacije jim je pojasnil, da morajo razpis ponoviti, lahko pa se sestanejo znova čez nekaj dni, ko bodo zadevo še enkrat premislili. Če tako sklenejo, lahko takrat ponovno glasujejo o kandidaturi dosedanjega direktorja, oziroma preklicajo pravkar sprejeti sklep. To dovoljuje tako imenovani »nepisani zakon«, je takrat poudaril sekretar Vodne skupnosti.

Toda »nepisani zakon« k sreči pomeni ravno nasprotno, kajti sicer bi na primer sodišča lahko po lastni presoji in v nedogled spreminjala svoje odločitve... Kaj bi to pomenilo, ni treba razlagati! Sicer pa...

S takim pojasnilom se je delavski svet zadovoljil in se čez dva dni sestel na izredni seji, da bi videl, kaj v trenutnih razmerah sploh lahko storijo.

Kakor je zdaj postalo jasno, mnogi člani delavskega sveta sploh razumeli niso, zakaj je bila potrebna ta seja, oziroma so si njen sklic narobe razlagali. Ko so namreč na tej seji z večino glasov sklenili, da ne bodo ponovno glasovali o izvolitvi dosedanjega direktorja, ampak da velja sklep prejšnje seje, da noben kandidat ni bil izvoljen in da je zato potrebno razpis ponoviti, je sedem članov delavskega sveta odstopilo v znak protesta proti temu, ker drugi ne spoštujejo sklepov, ki so bili skupno sprejeti. Med tistimi, ki so odstopili, sta tudi predsednika delavskega sveta in upravnega odbora.

Naj ob tem kronologijo dogodkov spet prekinemo s kratkim komentarjem. Z vprašanjem namreč, proti čemu so ti člani delavskega sveta dejansko protestirali? Vsiljuje se namreč občutek, da gre za demonstrativen odstop, ker ni bila uresničena njihova volja in namera, da bi dosedanjemu direktorju podaljšan mandat še za štiri leta. Z gotovostjo tega sicer ni mogoče trditi, vendar nadaljnji razvoj dogodkov kaže, da imajo prav tisti člani kolektiva Vodne skupnosti Primorske, ki bolj ali manj glasno izražajo takšna mišljenja.

Zadeva, o kateri pišemo, z vsem tem namreč še ni zaključena. Delavski svet, oziroma tisti 15 članov, ki so še zadržali svojo funkcijo, je takoj razpisal nadomestne volitve za izpraznjenih sedem mest. Zastopniki direktorjevega tabora, kakor jih

imenujejo, pa so hkrati začeli z zbiranjem podpisov, s čimer naj bi uveljavili zahtevo po referendumu, s katerim bi izglasovali nezaupnico celotnemu delavskemu svetu, torej organu, katerega člani so bili še pred štirinajstimi dnevi! Utemeljitev referendumu: neresnost, ki naj bi jo ob volitvi direktorja pokazal delavski svet.

Potem ko je izvršni odbor sindikalne podružnice pohvalno ocenil ukrepanje delavskega sveta v sedanji okrnjeni sestavi in referendum kot neumesten in tudi nezakonit po statutu njihove delovne organizacije, so do takega spoznanja prišli tudi pobudniki predlaganega referenduma in prenehali zbirati podpise.

Medtem ko se v vrhovih prepirajo, pa kolektiv Vodne skupnosti bore malo ve, zakaj je prišlo do razprtij, zaradi katerih pri vseh trpi delovna vna. Prav zaradi tega so zahtevali od svoje sindikalne organizacije in od samoupravnih organov, naj jih na zborih delovne skupnosti natančno obvestijo o vseh važnejših dejstvih v zvezi z razpisom za delovno mesto direktorja, o resničnih vzrokih odstopa sedmih članov delavskega sveta in slednjič o gospodarjenju v letošnjem prvem polletju in o njihovih perspektivah v naslednjih letih. Tudi ti sestanki naj bi bili v najkrajšem možnem času.

Kajti namesto zaključka samo to-le:

Vodna skupnost Primorske ima trenutno dovolj dela. Nič natančnega pa ne vedo, kaj bo potem, ko bo dograjena kopska železnica, pri kateri so tudi sami močno udeleženi. Njihove perspektive torej niso jasne, čeprav vodstvo podjetja trdi, da jim glede dela ni treba biti v skrb.

M. GOVEKAR

NOVOST! NOVOST!

Okrasni plastični pokrovi za avtomobilska kolesa FIAT ZASTAVA 600, 750, 850 proizvaja

»POLIGALANT«

Volčja Draga

Nova Gorica

Za nakup se zanimajte v trgovinah z avtomobilskimi rezervnimi deli

Pravna posvetovalnica DE

VPRAŠANJE:

Imam dva razreda klasične gimnazije in štiri razrede meščanske šole. Na višji ekonomsko komercialni šoli v Mariboru sem naredil diferencialni izpit in se vpisal nanjo ter sem že napravil izpite iz prvega letnika in dva izpita za drugi letnik. S tem, da sem napravil diferencialni izpit, mi šola priznava srednješolsko izobrazbo, te izobrazbe pa mi ne priznavajo v podjetju, v katerem delam. Do letos so mi sicer priznavali srednjo izobrazbo na podlagi potrjena višje ekonomske komercialne šole, pred kratkim pa so to spremenili in mi priznavajo le še nepopolno srednjo šolo, čeprav se v tem času niso spremenila določila pravilnika podjetja. Ali lahko zahtevam od organov podjetja, da mi ponovno priznajo srednjo izobrazbo, kot so mi jo po pravilniku že priznavali dve leti. — K. A., KIDRIČEVO.

Za rešitev vašega vprašanja so pomembna predvsem določila splošnih aktov vašega podjetja, v katerih imate rešeno to vprašanje. Kolikor vam po določilih vašega pravilnika gre priznanje srednješolske izobrazbe, ste vsekakor upravičeni zahtevati, da vam organi podjetja to izobrazbo priznajo. To bi bilo tudi prav glede na to, da ste napravili diferencialni izpit in da z uspehom študirate na višji ekonomsko komercialni šoli v Mariboru. Ni pa nobenega zakonitega predpisa, ki bi vam dajal pravico, da tudi v primeru, če vam podjetje srednje izobrazbe ne priznava in tega s svojim pravilnikom ne določa, zahtevate od organov podjetja, da vam to izobrazbo prizna, in po katerem bi vam podjetje bilo dolžno to izobrazbo priznati.

M. STUPAN

VPRAŠANJE: Moja mati je bila v delovnem razmerju do leta 1951 in ji je bilo z odločbo priznanih 21 let pokojninske dobe. Sedaj je stara 58 let. Zavod za socialno zavarovanje ji je zavrnil zahtevek za pokojnino, ki ga je vložila v letu 1965. Ali je po sedanjih predpisih upravičena do pokojnine? — K. V. — Prebold.

Temeljni zakon o pokojninskem zavarovanju, ki se uporablja od 1. 1. 1965 dalje, v 233. členu doslej ni bil spremenjen. Ta člen je znatno omilil pogoje, pod katerimi lahko pridobijo pravico do pokojnine osebe, ki po 1. 1. 1965 niso bile več v delovnem razmerju. Take osebe lahko uveljavijo pravico do starostne pokojnine, če izpolnjujejo katerega od naslednjih pogojev:

KUPON za pravno posvetovalnico DE

— če so kadarkoli dopolnili pokojninsko dobo 35 let (moški) oziroma 30 let (ženska) in starost 60 let (moški) oziroma (55 let) (ženske);

— če so kadarkoli dopolnili pokojninsko dobo 30 let (moški) oziroma 30 let (ženske) in starost 60 let (moški) oziroma 55 let (ženske);

— če so kadarkoli dopolnili pokojninsko dobo najmanj 25 let (moški) oziroma najmanj 20 let (ženske) in starost 65 let (moški) oziroma 60 let (ženske).

V tem primeru se jim v to pokojninsko dobo všteva samo obdobja zavarovalne — delovne dobe, od obdobja posebne dobe pa udeležba v revolucionarnem delu, v narodnoosvobodilni vojni, v antifašističnem boju in v drugih deželah in vojskah, udeležba v vojnah ter prekinitve delovnega razmerja zaradi okoliščin, ki so jih povzročile vojne, ki se priznavajo po določbah temeljnega zakona o pokojninskem zavarovanju.

— če so dopolnili najmanj 20 let pokojninske dobe in od tega dejanske delovne dobe najmanj pet let v zadnjih 10 letih pred 1. 1. 1965 ter so dopolnili starost 65 let (moški) oziroma 60 let (ženske);

— če so dopolnili pokojninsko dobo najmanj 15 let, od tega dejanske delovne dobe najmanj 40 mesecev v zadnjih 5 letih pred 1. 1. 1965 in starost 65 let (moški) oziroma 60 let (ženske).

Ker ima vaša mati več kot 20 let zavarovalne dobe, bo izpolnila pogoje, omenjen pod točko (3), ko bo dopolnila starost 60 let. Takrat naj vloži nov zahtevek za pokojnino pri Komunalnem zavodu za socialno zavarovanje.

M. VEHOVEC

CELOVŠKE VZPOREDNICE

2.

»Cesarju, kar je cesarjevega!«

Se pred dnevi smo v Zalcu razpravljali o tem, kam velja usmeriti prizadevanja sindikatov. Člani sindikata — še več, sindikalni delavci — o sindikatu. In resnici na ljubo, mnenja so si v marsičem nasprotovale. Nekateri pa so zatrjevali: dajmo cesarju, kar je cesarjevega, in bogu, kar je božjega! Z drugimi besedami: pustimo sindikati gospodarjenje in njegove probleme samoupravnim in upravnim organom, članstvo hoče od sindikata izletov, ozimnice, prireditve, iger, finančne podpore, kadar je to potrebno...

Pa v tem primeru sploh ne gre za Zalec in za žalske sindikate. Nič kolikokrat so že drugje in drugi skomignili nad prizadevanji naših sindikatov, s prstom pa pokazali onstran meje, češ, to so sindikati.

Spominjam se celovških pogovorov. Sam zase globoko verjamem trditvi visokega avstrijskega sindikalnega funkcionarja na Koroškem, da se mora boj sindikatov za družbeni položaj delavca premakniti predvsem na poprišče širših materialnih in ekonomskih odnosov. In verjamem tudi v to, da je ta boj sindikatov veliko bolj zahteven, odgovoren in največkrat veliko manj popularen.

Predstavniki koroških sindikatov nam zatrjujejo, da pri njih ni nič manjša kriza premogovništva, kot je trenutno pri nas. Verjamemo jim, saj vedo za Velenje in velenjske težave skorajda bolje kot mi.

V svobodnem prevodu skušam strniti njihove izkušnje. — V bližini Celovca je premogovnik s 1300 zaposlenimi. Naravni pogoji otežujejo izkop, stroški so visoki, znižja jih lahko samo mehanizacija. Zaloge premoga se kopičijo, prodaja zastaja, zastajajo pa tudi možnosti za rentabilne proizvodnje. Očitno je, da bomo morali v Avstriji v interesu nacionalnega gospodarstva nekaj premogovnikov zapreti. In bojimo se, da se bo znašel na tej listi tudi naš. Kaj storiti?

Očitno avstrijski sindikati ne nasprotujejo likvidaciji neperspektivnih premogovnikov. Ekonomskih izračunov ni mogoče potvarjati niti si zatiskati oči pred njimi. Toda sindikati na Avstrijskem se odločno zavzemajo za prekalifikacijo rudarjev, zagovarjajo tudi predčasno upokožitev določenega števila rudarjev. Zavzemajo se, da bi kraji, kjer so premogovniki, dobili obrate tako imenovane spremljevalne industrije, da bi si po tej poti zagotavljali nova produktivna delovna mesta.

Očitno pa je, da vseh 1300 rudarjev ne bo moglo dobiti zaposlitve v domačem kraju, če pride do ukinitve premogovnika. Tudi če bi to uspeli pravočasno odpreti nova produktivna mesta v spremljevalni industriji! Tu pa se porajajo nasprotja med sindikati in članstvom samim. Rudarji nasprotujejo prekvalifikaciji, nasprotujejo našim prizadevanjem, da bi v tem kraju postavili obrate spremljevalne industrije. Očitajo nam: če zagovarjate to, potem na tihem dajte soglasje za ukinitve premogovnika.

Problemi so še veliko širši. In predvsem bolj zapleteni. Visok sindikalni funkcionar in član zveznega parlamenta pojasnjuje, da je edina rentabilna proizvodnja, če premog na kraju samem spreminjajo v energijo. Toda energija hidroelektrarn je cenejša od energije termoelektrarn, zato jih velja spustiti v obratovanje samo tedaj, kadar primanjkuje vodne energije. To pa spet pomeni zmanjšati proizvodnjo premoga ob nespremenjenih fiksnih stroških, kar pa spet pomeni zmanjševati rentabilnost proizvodnje.

— Skratka, smo v začaranem krogu.

V začaranem krogu, v katerem ne bo lahko najti niti najbolj kompromisnih rešitev. Se posebej, ker se v svetu čedalje bolj uveljavljajo cenejši energetski viri in ker ta cenejša proizvodnja energije pomeni tudi cenejšo industrijsko proizvodnjo.

— Kaj storiti? Pravzaprav imamo zvezne roke. Zato tudi v sindikatih tako trmasto vztrajamo, da v federaciji le dobimo enoten energetski program razvoja. V tem primeru pa stopamo na novo področje interesnih sfer in novo poprišče bojev. Rešitve, za katere se potegujejo druge zvezne dežele, niso vedno sprejemljive za Koroško. Tako bržčas tudi drugim zveznim deželam ni všečno, ali bo šel krak plinovoda preko Koroške ali preko katere druge dežele. Skratka, čuda problemov, čuda interesov. A ne glede na to, v programu energetskega razvoja mora biti uzakonjena najbolj ekonomična rešitev. Zakaj pa tako zagovarjamo enoten koncept razvoja energetike, postane razumljivo, če povemo, da prej sploh ne moremo začeti reševati problema koroških rudarjev, ker pač ne vemo, katera rešitev bi bila najbolj smotrna.

Naš takratni pogovor s tem seveda ni bil končan. Sicer pa v tem primeru nadaljevanje niti ni tako zelo pomembno. Zdel pa bi ponoviti malce hudomušne besede predstavnika koroških sindikatov, ki pa jim nasmeh ni odrzel resnosti in — trpkosti:

— Če boste pri vas prej našli rešitev, nam sporočite. Zanesljivo jo tudi mi povzamemo.

Del tega celovškega pogovora sem hotel ondan dodati k razpravi v žalskih sindikatih o nalogah sindikatov. Ker pa novinarji ob takih priložnostih po navadi nimajo povsem enakih pristojnosti, sem sklenil, da izkoristim kako drugo priložnost. Mislim, da se mi je zdaj ponudila.

BOJAN SAMARIN

Nama Ljubljana

NAJVEČJA VELEBLAGOVNICA V SLOVENIJI
VAS VABI, DA JO OBIŠČETE

Obišcite tudi naši poslovalnici, ki sta tudi v središču Ljubljane:

blagovnica s stanovanjsko opremo pri Tromostovju (Wolfova 1) in

blagovnico konfekcije »Elita«, Čopova ulica 7

Društvo novinarjev Slovenije Slovenskemu zdravniškemu društvu

Častno razsodišče Društva novinarjev Slovenije je na svoji seji, dne 20. VI., razpravljalo o vašem zahtevku za ugotovitev, ali je pisanje Mariole Kobal v Delavski enotnosti št. 5 in 6 ter pisanje Draga Pirša v Ljubljanskem dnevniku 8. maja v skladu z načeli kodeksa jugoslovanskega novinarstva. Razsodišče je pazljivo proučilo ves predloženi material. Ni se spuščalo v oceno kvalitete pisanja obeh avtorjev, ampak le, ali, so bila s temi prispevki kršena načela kodeksa ali ne.

Kobalova se je s svojo reportažo lotila vsekakor delikatne naloge, s katero je hotela opozoriti na probleme, ki se porajajo ob zmanjševanju sredstev za zdravstveno varstvo, ter na posledice, ki jih iz tega procesa občutijo zavarovanci.

Mariola Kobal je zbrala mnenja večjega števila zavarovancev. Istočasno pa je hotela dobiti odgovor tudi od samih zdravstvenih delavcev in od družbenih činiteljev v Velenju. Iz intervjuja z direktorjem ZD je razvidno, da ga je Kobalova seznanila z mnenji, ki jih je zbrala od zavarovancev. S tem je imel direktor ZD možnost, da je lahko že takoj odgovoril na očitke zdravstveni službi in te odgovore je Kobalova v svoji reportaži tudi zapisala. Tako je s takšnim načinom pisanja omogočila, da so prišle v javnost istočasno kritične pripombe o zdravstveni službi in obramba pred temi pripombami.

Kobalova se ni spuščala v oceno strokovnega dela ZD in posameznih zdravnikov, za kar novinar ne more biti kvalificiran, ampak je z mnenji prizadetih opozorila na potrebo po strokovnem obravnavanju zdravstvene službe v Velenju in na oblikovanje kriterijev, ki morajo v zdravstvu veljati tudi v pogojih zmanjševanja sredstev za zdravstveno službo.

Iz same reportaže Mariole Kobal in iz dokumentov, ki jih citira v tej reportaži, je razvidno, da se je o problemih zdravstvene službe v Velenju, posebej pa o mišljenju zavarovancev, da so prizadeti v svojih pravicah, razpravljalo že na raznih forumih.

Uredništvo Delavske enotnosti je objavilo odgovor ZD Velenju na reportažo Mariole Kobal in tudi izjavi dveh intervjuvancev, ki sta svoji prvotni izjavi korigirala.

Iz celotnega postopka Mariole Kobal in uredništva Delavske enotnosti je razvidno, da načela kodeksa jugoslovanskega novinarstva niso bila kršena.

Članek Draga Pirša v Ljubljanskem dnevniku je izraz revolta proti napaki, ki je veljala človeško življenje. Tak revolt je toliko bolj utemeljen, kajti prav v tistem času je bilo nekaj primerov, ki so kazali, da je prišlo v nekaterih zdravstvenih zavodih do prevelikih nasprotij med funkcijo zdravstvene službe in med tako imenovanimi ekonomskimi interesi in pogoji. Razsodišče DNS se zaveda, da je pretežni delež krivde za takšne pojave in takšno miselnost na činitelj izven samih zdravstvenih delavcev. Vendar so zdravstveni delavci kot izvajalci zdravstvene službe podvrženi kritični javni oceni.

Dejstvo, ki jih navaja Pirš v svojem sestavku, niti sami niste izpodbijali, zato tudi v tem primeru častno razsodišče ni ugotovilo kršitve kodeksa.

Častno razsodišče meni, da je celoten problem, ki je bil obravnavan v omenjenih člankih, prispeval k urejanju zdravstvene službe. Velika aktivnost našega društva in njegovih organov lahko mnogo prispeva k razjasnitvi nekaterih problemov v zdravstveni službi, razprava v častnem razsodišču pa je razjasnila nekatere vidike javnega obravnavanja zdravstvene službe. Zato menimo, da je bil rezultat teh razprav vsekakor pozitiven.

Častno razsodišče
Društva novinarjev Slovenije
predsednik
SERGEJ VOŠNJAK

IGO LJUBLJANA

Uprava: Trnovski pristan 8, tel. 20-879, 21-747
Obrat: Gradaška 22, telefon 20-103

- PROJEKTIRAMO,
- IZDELUJEMO IN MONTIRAMO OPREMO ZA VSE VRSTE KUHINJ, SAMOPOSTREŽNIH RESTAVRACIJ IN GOSTINSKIH OBRATOV
- PRIMERNE CENE! — IZDELAVA SOLIDNA!

Vsem delovnim ljudem Slovenije čestitamo za 22. juli

NEZAPOSLENI VISOKOSTROKOVNI DELAVCI V LJUBLJANI, KI ISČEJO PRVO ZAPOSILITEV, SO OBISKALI MESTNI SINDIKALNI SVET LJUBLJANA.

»Omogočite nam prakso!«

(Nadaljevanje s 1. strani)

prepričan, da poleg objektivnih težav gospodarnosti povečuje nezaposlenost tudi zapiranje vrat delovnih organizacij mladim, zlasti strokovnjakom. Ne-
logično je tako ravnanje samoupravljalcev, ki sicer za svoje sebično ravnanje najdejo številne izgovore in zagovore, mnogi izmed njih pa hkrati v vlogi staršev kritizirajo oblast, ki dopušča tolikšno nezaposlenost.

Da bi Mestni sindikalni svet preko svojih organizacij lahko zastavil ves svoj političen vpliv za to, da bi se problem nezaposlenosti omilil, je želel na omenjenem razgovoru slišati zlasti mnenje pristojnih o tem, kaj sodijo o razpisih, kako na njihovo konkuriranje odgovarjajo delovne organizacije, ali so mladi Ljubljancem iskali delo tudi v drugih mestih, kaj menijo o uvedbi pripravniškega staža za novince, kakšne so njihove pripombe na službo zaposlovanja.

Odgovor in ilustracij na vsa zastavljena vprašanja je bilo nič koliko.

KAJ PRIPOVEDUJEJO DIPLOMANTI

MAJDA POVODEN, diplomirana arhitektka: Ta mesec praznuje drugo obletnico, odkar je diplomirala. Ima moža študenta, otroka, vsi skupaj pa živijo na račun Majdinega očeta. Javila se je doslej na več kot 50 razpisov. Polovica razpisov pa ni bila resnih, saj so delovne organizacije po dveh ali treh mesecih odgovorile, da so se premislile (npr. Slovenija les in celo Mestni svet pri razpisu za urbanist). Iz podjetja IGO so ji pisali, da so raje zaposlili tehniko, ker je cenejši. Nekje drugje — da potrebujejo moškega. Delovale pa so tudi »zveze« (seveda za druge), a v tem težkem času celo to dosti ne pomaga. Arhitektov je res največ. Toda ko se je ona vpisala na arhitekturo, je bil vpis omejen na 50 študentov, zdaj ni več omejen, pa jih študira 150. Majda sicer ni pristaš omejevanja vpisa na univerzo. A študirala je 12 let, da je postala arhitekt. Kaj zdaj? Sodi, da naši časopisi mnogo pišejo o neprimerni kadrovski strukturi, a zakaj se podjetja ne ravnajo v skladu z družbenimi interesi. Delo mladim jemljejo tudi upokojeanci in honorarci, ki si tako zboljšujejo standard, medtem ko so mladi brez dela in zaslužka. Majda si je poizkusila najti delo tudi z znanjem dveh tujih jezikov. Zopet nič. V EMO Celje bi ji dali za tako delo 30.000 S-din. A če že mora delati nekaj drugega, kot je njen poklic, hoče vsaj zaslužiti toliko, da bi to bila zanjo vsaj denarna rešitev. Poslala je dvanajst osemletkam prošnjo za delovno mesto učitelja matematike in fizike, enajst odgovorov je bilo negativnih. Če že drugega ni moč storiti, pravi Majda, vsaj strokovno prakso bi jim morali omogočiti, pripravništvo brez plače ali z minimalno na-

grado. Potrebno bi bilo nekaj storiti v skupščini.

ALENKA ERJAVEC-VIDMAR, dipl. arhitektka: Maja je bilo dve leti, odkar je diplomirala. Javila se je na 41 razpisov. Povsod terjajo prakso. Za novince iščejo dodatne informacije na fakulteti in če pride od tod negativno mnenje, si zapечат. Poizkusala je tudi dobiti delo v Salzburgu, čeprav ima dom in moža v Ljubljani. A neprijazen sprejem, ker je Jugoslovanka, in negativnost glede plačila, sta jo odvrnili tudi od te možnosti zaposlitve. Brezplačno se je ponudila na prakso v podjetjih, a je nihče ni hotel vzeti.

STANISLAV POHLEVEN, dipl. politolog: Delovne organizacije družbena priporočila o zaposlovanju strokovnjakov odklanjajo. Kaj lahko stori sindikat pa skupščina? Vsi zahtevajo od novincev prakso. Med čakanjem na prvo prakso pa mladi ljudje dejansko izgubljajo svoj strokovnost. Ko bi nas vsaj vzeli kot volonterje in nam dali mentorja, pravi Pohleven. Sam se je odločil, da bo nadaljeval študij na III. stopnji. Toda z zaposlovanjem politologov bodo še težave. saj delovne organizacije še ne vidijo možnosti njihove zaposlitve pa tudi družbene organizacije se zapirajo pred tem profilom.

ALENKA OBERSNEL-GRGIČ, dipl. arhitektka: Kmalu bo dve leti, odkar je diplomirala. V stiski je iskala zaposlitev tudi kot risarka. Meni, da naj bi jim projektantska podjetja nudila možnost vsaj 4-urne prakse in mentorja. Za minimalno plačo, pa tudi zastoj bi delala, čeprav to ne bi bilo pošteno.

LJUBO PIVK, dipl. arhitekt: Diplomiral je pred kratkim. Vidi predvsem možnost zaposlovanja arhitektov na doslej pri nas zanemarjenem področju industrijskega oblikovanja. Sicer pa ga zanima, kakšen je odnos zavodov za zaposlovanje z delovnimi organizacijami. Ali je res vsa funkcija zavodov v tem, da vsakega prvega v mesecu žigosajo kartonček nezaposlenosti?

DAMJANA VILFAN-KRALJ, dipl. arhitektka: Diplomirala je lani. Sodi, da so razpisi gola formalnost. Primer: rok za oddajo prošnje je bil 1. marec, ta dan pa je na razpisnem delovnem mestu že sedela nova delavka. Javila se je tudi za brezplačno delo Centru za embalažo, ker je bolje delati zastoj kot izgubljati strokovnost. Niso je vzeli, čeprav zaposlujejo honorarne moči.

VERA GRMEK, dipl. agronomka: Diplomirala je lani. Kjer išče delo, povsod terjajo prakso. COMMERCE v Ljubljani je za svoj oddelek, ki se ukvarja z škropivi in zaščitnimi sredstvi proti boleznim, iskal preko zavoda diplomiranega agronoma. Na preizkušnji so dve kandidatkini preizkušali v znanju strojepljanja in tujih jezikov. Izbrana pa je bila agronomka z 10-letno

prakso, ne da bi se udeležila razgovora. Razpisi so torej formalni ali pa terjajo prakso (AGROTEHNIKA). Med študijem se je dogovorila za delo v MESTNI VRTNARIJI. Delala je tam kot sezonska delovna moč v času študija, po diplomu pa so ji rekli, da je pač ženska, majhna, suha in z njo nimajo kaj početi. Njen kolegi s fakultete se zaposlujejo na osemletkah kot profesorji biologije, čeprav za to nimajo potrebnega pedagoškega znanja.

ZDENKA PIRC, dipl. agronomka: Diplomirala je letos. Iskala je delo v Ljubljani, pa tudi po Sloveniji. Povsod jim zadržuje profil kmetijskega tehnika. Otepajo se ljudi brez prakse in seveda tudi žensk. Govori se, naj bo današnja mladina moralno na višini, mi pa smo brez dela skrajno demoralizirani, pravi Zdenka. Stipenditor — KMETIJSKO GOZDARSKO PODJETJE KOČEVJE — ji je študentsko poklonil, samo da se je je rešil. Ali imajo res toliko denarja? Društvo inženirjev in tehnikov je dalo predlog za uvedbo delovnih mest stajstov. Inicijativo je sprejel samo AGROKOMBINAT, ob minimalni plači za stajiste.

IRENA MEGUSAR, dipl. agronomka: Pravijo, da bomo agronomov do 1970. leta potrebovali samo 30, vpiše pa se jih na fakulteto letno po 100! Delovna mesta agronomov so pač zasedli tehniki ali tisti z dveletno kmetijsko šolo. Če iščeš delo, hočejo prakso, znanje strojepljanja, tujih jezikov.

KRATEK POVZETEK
● Posluha za novince — visokostrokovne delavce torej res ni. Ponudbi je dovolj in delovne organizacije izbirajo tiste s prakso. Toda strokovnost novincev brez prakse počasi usiha. Je to rentabilno za družbo? Ali ne bi kazalo z davčno politiko občin delovne organizacije stimulirati za odpiranje delovnih mest stajstov? Novinci so tudi zdravstveno nezavarovani!

● Kaj bomo ukrenili, da nam tudi v bodoče ne bodo ostajali na cesti zlasti nekateri profili visokostrokovnih ljudi, arhitekti, stomatologi, veterinarji, agronomi? Nekaj ni v redu z našim poklicnim usmerjanjem a gotovo tudi ne z družbenim planiranjem kadrovskih potreb.

● Status službe zaposlovanja naj bi obravnavala republiška skupščina. Zakonske spremembe so nujne. Ta služba bi morala v zaposlovanju odigrati tudi preventivno vlogo.

● Bolj energična bi morala biti skupna akcija občin, gospodarskih zbornic in zavodov za zaposlovanje, da bi delovne organizacije spoštovale družbena priporočila o zaposlovanju strokovnjakov, spoštovale javnost razpisov, odpirale možnosti za prakso tudi novincem (občeno Bežigrad je že začela pregledovati razpise delovnih organizacij).

SONJA GAŠPERSIČ

Novost na tržišču!

VA-MO

Koncentrirano
čistilno sredstvo

Za keramične ploščice, kopalne kadi, straniščne školjke, posodo, kamnite plošče, emajlirane in kromirane štedilnike

Proizvaja

šampionka

- VA-MO čisti in daje sijaj
- VA-MO vam prihrani trud
- VA-MO polira in daje blesk

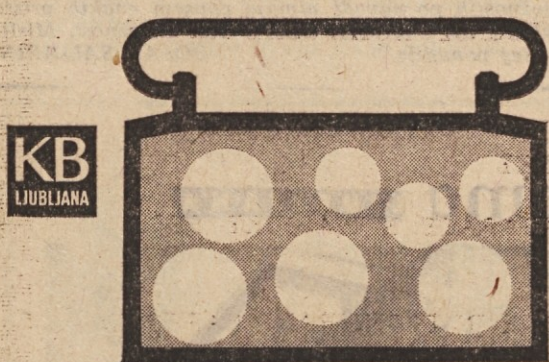
Kot vsepovsod, so tudi v zasavskih občinah temeljne izobraževalne skupnosti začele z rednim delom. Čeprav v nobenem primeru še ni moč predvideti, kolikšna bo družbena podpora občinskih skupnosti tem organizacijam, pa so nekateri člani izvršnih odborov že zastavili upravičeno vprašanje: ali bomo resničen družbeni organ, na našem področju delovanja ali pa bomo morali postati lovci na denar?

Bojazen, da bi izobraževalne skupnosti, njene skupščine in njeni izvršni organi postali lovci na denar, ni odveč. To se je najbolj pokazalo ob sprejemanju načrtov za financiranje vzgoje in izobraževanja. To se kaže že dni, ko se mesec bliža koncu, denarja pa ni od nikoder in ga bržkone ne bo pravočasno niti za redno šolstvo, kaj šele za šole II. stopnje. V Hrastniku so že sklenili, da bodo člani skupščine in izvršnega odbora izobraževalne skupnosti obiskali podjetja, kjer se bodo pomenili o rednejšem dotoku sredstev za potrebe šolstva. Kaj če bo to postala ustaljena praksa? Kako bo z drugimi nalogami skupnosti, če bodo morale iz meseca v mesec na svojih sejah pa celo izpen svoj miselni zgolj na to, kako zagotoviti šolam tisto, kar jim gre?

Pustiti stvari temu toku bi pomenilo že v samem začetku diskreditirati družbeni pomen izobraževalnih skupnosti. Potemtakem bi bili dve tretjini novega zakona le mrtrrojene črke na papirju, brez upanja, da jih bomo kdaj koli uresničili v vsakdanjem življenju. Če bi ostalo pri tem, bi se izobraževalne skupnosti niti nemanj ne razlikovale od pravkar ukinjenih skladov za financiranje šolstva. V kolikor bi izobraževalne skupnosti bile prisiljene ubrati samo to pot, ni dvoma, da bi družbeno upravljanje ostala prazna beseda. In še več: v takih pogojih bi bilo iluzorno misliti na kakršno koli združevanje na tem področju v revirjih. Saj bi konec koncev združevali troje revežev, da bi imeli velikega reveža.

-m-

NAGRADNO ŽREBANJE

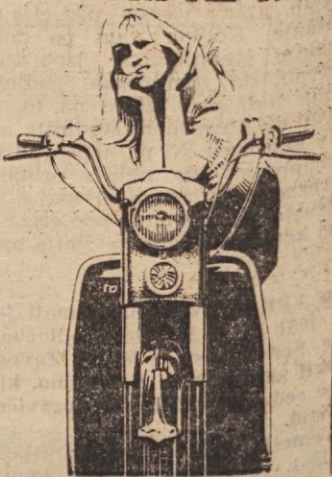
PRI KREDITNI BANKI IN HRANILNICI LJUBLJANA za vlagatelje vseh vrst vezanih vlog, tudi stanovanjskih in kmetijskih, ki bodo imeli 31. avgusta 1967 vloženi najmanj 2.000 N-din na odpovedni rok nad eno leto.

NAGRADE:

- 1 avtomobil Zastava 1300
- 2 avtomobila Zastava 750
- 2 motorni žagi Alpina
- 5 pralnih strojev Castor
- 5 peči na olje Gibo
- 5 prenosnih televizorjev pohištvo po izbiri v vrednosti 2.500 N-din
- 20 tranzistorjev
- 10 električnih mešalnikov
- 10 garnitur kuhinjske posode
- 10 sušilnikov za lase

KREDITNA BANKA IN
HRANILNICA LJUBLJANA

NOVO
COLIBRI t2 1967

TOMOS KOPER

Francozi proučujejo naše samoupravljanje

Na povabilo Zvezne konference SZDLJ je prispela v našo državo delegacija francoskega informacijskega in akcijskega gibanja za delavsko samoupravljanje. Med krajšim bivanjem v Sloveniji so člani delegacije obiskali republiški svet sindikatov, skupščino občine Ljubljana-Siška in Tovarno dekorativnih tkanin v Ljubljani. Povsod so se zanimali za razreševanje praktičnih problemov, ki jih poraja vse doslednejše uveljavljanje komunalne in delavske samouprave. Zelo živahne razprave, ki so se razvile ob teh obiskih, so pokazale, da člani gibanja sorazmerno zelo dobro poznajo naše samoupravljanje in da jim bo obisk v naši državi precej koristil pri nadaljnjem propagiranju delavskega samoupravljanja v njihovi domovini.

Na sliki: v Tovarni dekorativnih tkanin v Ljubljani so se člani francoske delegacije seznanili s problematiko delitve dohodka, strukturo samoupravnih organov in z načini razreševanja socialnih problemov v tej organizaciji. (Foto služba DE)

PRESODITE, KDO JE »SVETI BIROKRACIUS«

V Delavski enotnosti šteje 24. junij 1967 objavljen na šesti strani sestavek M. K. »Sveti Birokracius«, ki se nanaša na Službo družbenega knjigovodstva in njeno dozdevno kritiko vseh papirničarjev, češ da niso v prvem četrtletju letos izdelali toliko papirja, kakor lani v istem času.

Včasih je za pisca dobro, da ima pri svojem pisanju in obveščanju malo fantazije, če ta ni na škodo pravilnemu in točnemu informiranju javnosti. V vsakem primeru pa presega vse okvire nestrokovno pisanje M. K., ko stresa vso odgovornost na SDK, češ da je to pokazala analiza zaključnih računov gospodarskih organizacij za leto 1966 in je bila ta kritika na račun vseh papirničarjev izražena v njeni publikaciji. Da sem pri odgovoru bolj točen, poudarjam, da SDK za prva četrtletja sploh ni izdelovala nobenih analiz poročilnih obračunov gospodarskih organizacij niti gospodarske organizacije niso za SDK izdelovale in predlagale obrazcev ZR-1, iz katerih bi mogla Služba podati kritiko podjetja.

SDK je izdelala eno samo publikacijo za zaključne račune gospodarskih organizacij za leto 1966, v kateri je na strani 14 tudi omenjena Papirnica Vevče.

V publikaciji je ugotovljeno, da je podjetje obdržalo v lanskem letu obseg proizvodnje na ravni iz leta 1965 s tem, da se je spremenil asortiment proizvodnje in korist večvrednih — brezlesnih papirjev. V lanskem letu je bilo razmerje med brezlesnim in srednje finim papirjem 74:26, v letu 1965 pa 69:31.

Kljub tej spremembi in doseženi 10 % višje izvozne cene pri izvozu na Vzhod, pa je podjetje doseglo v letu 1966 za 12 % nižji nominalni znesek neto produkta kot v letu 1965.

Vzrokov za znižani neto produkt pa ne gre iskati v podjetju, temveč v prenosu prometnega davka iz proizvodnje v trgovino in v večjem porastu porabljenih sredstev in zvišanju cen uvožene celuloze za 66 % in domače za 24 %. Na spremembe so vplivale tudi cene ostalega reprodukcijskega materiala.

Iz vsega tega sledi, da SDK ni niti kritizirala niti hvalila vseh papirničarjev, ker je samo ugotavljala finančne premike, ki so nastali v zvezi z gospodarsko reformo.

Verjetno bi bilo prav, da bi

pisec M. K., preden napiše tako obtožbo na račun neke javne ustanove, le preveril, kaj je res in kaj ni, da ne bi sam postal »Sveti Birokracius«.

SDK je piscu M. K. tudi pripravljen pomagati, da bo pisal strokovno, utemeljeno in resnično, ne pa, da bo nastopal kot arbiter kogarkoli.

SLUŽBA DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA
Glavni direktor
LOJZE KERSNIC

Res, kdo je »sveti Birokracius«?

Za članek »Sveti Birokracius« ni bila potrebna kdo ve kako bogata fantazija. Občinska skupščina Ljubljana-Moste namreč hrani magnetofonski posnetek razprave, v kateri je sodeloval tudi predstavnik SDK tov. Lado Petrovič in med drugim dejal:

»Porast osebnih dohodkov (op. pis.: v občini Moste) ni vedno v skladu z dvigom produktivnosti, to imamo mi tam v tabeli na strani 15. Produktivnost je v Indosu, Izolirki in Papirnici Vevče močno padla, osebni dohodki pa so v vseh teh podjetjih zelo visoki.«

Tov. Petrovič se je udeležil seje obeh skupščinskih zborov na vabilo občinske uprave. Povedal naj bi nekaj uvodnih misli k poročilu SDK o zaključnih računih za leto 1966 (ki ga kolektivi niso dobili) in je torej nastopal kot predstavnik Službe družbenega knjigovodstva. Niti sama niti člani občinske skupščine, ki so poslušali njegovo razpravo, nismo mogli vedeti, da glavni direktor SDK tov. Lojze Kersnic in morda še drugi člani SDK »ne kritizirajo niti ne hvalijo vseh papirničarjev«.

Da je razprava tov. Petroviča užalila vseh papirničarjev, pa tudi vemo.

Tov. Ivo Avbelj, član splošnega zbora občinske skupščine in predsednik delavskega sveta v vevški papirnici, mi je dejal:

»Komentar tov. Petroviča kot predstavnika Službe družbenega knjigovodstva me je na skupščinski seji zelo vznemljil. Trditve, da smo osebne dohodke zvišali kljub zmanjšani produktivnosti, namreč ni utemeljil, ampak nas je kratko malo vrgel v isti koš s podjetji, ki slabo de-

lajo oziroma, ki so si ob zmanjšani prodaji izdelkov povečala osebne dohodke in ki zaradi slabega finančnega položaja zdaj odpuščajo ljudi. Tov. Petrovič bi moral pred skupščino pojasniti, da se je pri nas produktivnost zmanjšala zaradi povečane skrbi za boljše kvaliteto papirja. Našim strokovnim službam sem predlagal, naj napišejo »primeren« odgovor na pojasnjevanje tov. Petroviča pred občinsko skupščino.«

Tov. Franc Nemec, član papirničarskega kolektiva v Vevčah:

»Tov. Avbelj me je seznanil s kritiko tov. Petroviča na račun neskladja med porastom osebnih dohodkov in produktivnostjo v naši papirnici. Bil sem ogorčen nad tako poenostavljeno in neutemeljeno kritiko. Kot nekdanji predsednik ObSS Ljubljana-Moste sem spremljal prizadevanja vevških papirničarjev, da bi ob starih strojih izboljšali kakovost papirja. Ta prizadevnost se je v zadnjem letu še povečala. Zdi se mi krivično metati v isti koš vevško papirnico kot podjetja, za katera je vprašanje, če so dobro gospodarila in poslovala. V osebnih dohodkih pa so papirničarji vedno zaostajali za mnogimi drugimi delovnimi kolektivi v naši komunici.«

Tov. Stane Robida, član papirničarskega kolektiva v Vevčah:

»Z vsemi člani našega kolektiva vred, ki so zvedeli za napad predstavnika SDK na nas, sem ogorčen nad tako poenostavljeno razlago, ki nam jemlje ugled, čeprav tega ne zaslužimo.«

Torej: pisec »Svetega Birokraciusa« le ni samovoljno igral arbitra, ker to ni bilo niti potrebno. Se manj pa mu je moglo očitati neutemeljenost in neresničnost navedb v objavljenem članku. Če se Služba družbenega knjigovodstva ne strinja z izvajanjem tov. Petroviča na seji občinske skupščine Ljubljana-Moste, ki sem ga upoštevala pri pisanju ravno tako kot izjave vevških papirničarjev, naj v svojih vrstah razčisti, zakaj so mnenja v SDK deljena, in doseže, da bo vsak njen predstavnik javno posredoval samo skupna mnenja.

MARIOLA KOBAL

Kozerija

Urednik mi je naročil: »Napiši kratak in jedrnat članek o reorganizaciji Zveze komunistov.«

»Prav,« sem dejal, »vendar bi še rad vedel, če naj bo ta kratka jedrnatost načelna ali konkretna.«

»Konkretna, seveda!«

Odšel sem na teren in izbral konkretno tovarno in poprosil tamkajšnjega sekretarja osnovne organizacije, naj mi pomaga, da bi izpolnil naročilo svojega urednika.

Dan kasneje sem spet stal pred strogim pogledom našega šefa.

»Ne morem, tovariš urednik, pa bi srčno rad, toda res ne morem napisati naročenega članka. Če je res, da mora novinar vedno pisati le resnico, potem je tudi res, da resnica, ki sem jo zvedel, ni kratka in še manj jedrnata.«

In sem mu pojasnil:

bolj demokratično. Pri tem pa se je iz številne problematike, ki jo prinaša reorganizacija, izoblikovalo kot osnovno vprašanje — na kakšnem načelu naj bi v bodoče počivala naša zveza: na proizvodnem kot doslej, ali na teritorialnem, kot predlagajo zdaj. Ob tem konkretnem vprašanju se je njihova osnovna organizacija razdelila v tri skupine. Sprva je na sestankih prevladovala skupina, ki se je zavzemala za teritorialni princip, o katerem govore tudi teze, in ki bi po njihovem mnenju, že samo zato, ker vnaša v organizacijska načela nekaj novega, zboljšal vzdušje med komunisti.

Kasneje pa je postajala vse bolj glasna skupina, ki je s proizvodnim principom kar zadovoljna, le zboljšati bi ga bilo treba in izkoristiti vse njegove prednosti. Končno je ta skupina tudi prevladala.

Mimo omenjenih dveh struj pa se je v osnovni organizaciji

Piše: JANEZ VOLJC

bili tudi komunisti, se je razmerje sil spremenilo. Odpustili so namreč več zastopnikov proizvodnega kot teritorialnega načela in obe skupini sta postali enako močni. Pri zadnjem glasovanju so bile sile razdeljene v razmerju 45:45:10.

REORGANIZATORJI

»V tovarni, ki sem jo obiskal, osnovna organizacija Zveze komunistov že šest mesecev razpravlja o reorganizaciji. V ta namen so sklicali štirinajst sestankov vseh članov in tako so lahko vsi večkrat povedali svoje mnenje in ga tudi zagovarjali.

Začeli so dokaj preprosto. Na prvem sestanku so si skušali pojasniti načela, zaradi katerih naj bi bila reorganizacija potrebna. Ker v tem ni uspeli, so se ponovno sestali. Ko so načela dojeli in začeli govoriti o konkretnih oblikah reorganizacije, so sklenili, da bo to govorjenje kar naj-

izoblikovala še tretja, ki je te razprave ocenjevala kot izgubljanje časa; njeni zagovorniki so trdili, da bi bili komunisti lahko organizirani v proizvodnji in hkrati še na terenu, saj je povsod, kot so govorili, dela dovolj. Ker pa niso znali odgovoriti na vprašanje, kje naj bi potlej plačevali članarino in kateri organizaciji bi bili disciplinsko odgovorni, so vedno ostajali v manjšini.

»Torej,« je dejal urednik, »zdaj se večina zavzema za proizvodni princip?«

»Nič več. Ko so pred pol- drugim mesecem odpustili nekaj delavcev, med katerimi so

In urednik je žalostno pri- pomnil:

»Pol leta so razpravljali, pa ničesar niso sklenili.«

»Pač,« sem ugovarjal, »nekaj so sklenili. Včeraj so jim namreč tovarno zaprli, ker so bili čez glavo zadolženi, in sekretar je sklical zadnji sestanek osnovne organizacije, na katerem so se dogovorili, da bodo razpravo o reorganizaciji Zveze komunistov nadaljevali v vseh tistih podjetjih, kjer se bodo na novo zaposlili, ali pa na terenu, če bodo ostali za- časno nezaposleni.«

SATURNUS

KOVINSKO PREDELOVALNA INDUSTRIJA — EMBALAŽA — AVTOOPREMA

PROIZVAJA:

- RAZNOVRSTNO PLOČEVINASTO EMBALAŽO ZA PREHRANO, KEMIČNO IN FARMACEVTSKO INDUSTRIJO IZ ČRNE, BELE IN ALU-PLOČEVINE
- ARTIKLE ŠIROKE POTROŠNJE: KUHINJSKE ŠKATLE, PLADNJE ITD.
- DELE ZA AVTOMOBILE IN BIKIKLE: ŽAROMETE VSEH VRST IN SVETILKE
- ELEKTROTOPLLOTNE APARATE: KUHALNIKE, PEČI IN KALORIFERJE
- LITOGRAFIRANE PLOŠČE IN ELOKSIRANE NAPISNE PLOŠČICE

Vsem delovnim ljudem čestita za dan vstaje — 22. julij!

Zvišali smo obresti za hranilne vloge!

Nova obrestna mera je za:

- vloge na vpogled 6,25 %
- vezane vloge z odpovednim rokom nad 1 leto 7 %
- vezane vloge z 2-letnim odpovednim rokom 8 %

Zaupajte svoje prihranke KREDITNI BANKI IN HRANILNICI LJUBLJANA in njenim poslovnim enotam.

DOPISNIKI POROČAJO

• MURSKA SOBOTA:

KJE LETUJEJO POMURCI?

Čas dopustov je dosegel svoj vrhunec, zato ne bo odveč, če se na kratko seznanimo s tem, kje in pod kakšnimi pogoji letujejo delavci in njihovi otroci iz soboške občine.

Občinska skupščina je letos za letovanje otrok dodelila 3,5 milijonov starih dinarjev kot pomoč otrokom tistih staršev, ki ne zmorejo plačati. V otroškem domu v Baški bo tako letovalo 123 šolskih in predšolskih otrok — ta dom je pred časom kupila občinska skupščina Murske Sobotice prav za letovanje otrok — 10 otrok pa bo letovalo na Pohorju. V Rozaliji pri Novem gradu je društvo prijateljev mladine iz Murske Sobotice v sodelovanju s taborniško zvezo postavilo nekaj šotorov. Društvo je prispevalo za prostor pol milijona starih dinarjev, otroci pa bodo plačali za 12 dni letovanja po 15 tisoč starih dinarjev. Tu naj bi v šestih izmenah letovalo kakih 600 otrok.

V počitniškem naselju KIK Pomurka v Poreču bo letos letovalo 105 družin delavcev tega kombinata. Hrano si bodo pripravljali dopustniki sami v weekend hišicah, plačati pa morajo le turistično takso, medtem ko vse druge stroške nosijo obrati kombinata. V počitniških domovih občinskega sindikalnega sveta Murske Sobotice bo v Piranu in v Baški letovalo 150 družin.

Poleg tega pa občinski sindikalni svet v Murski Soboti tudi letos organizira letovanja za člane soboških kolektivov na Blatnem jezeru.

A. H.

• POSTOJNA:

PODPORA IZVRŠNEMU SVETU

Predsedniki desetih občinskih skupščin na Primorskem so na nedavnem posvetu v Postojni odločno podprli predlog izvršnega sveta Slovenije, naj bi z zakonom določili višino prispevka gospodarskih organizacij za financiranje strokovnega šolstva. Na sestanku so udeleženci znova ugotovili, da vsi dogovori gospodarskih organizacij in vsa priporočila družbeno političnih organizacij in teritorialnih skupnosti ne morejo zagotoviti dovolj stabilnega dotoka sredstev. To potrjuje tudi letošnji dotok sredstev za financiranje strokovnega šolstva, ki je praktično v vseh občinah v zastoju. Predsedniki občinskih skupščin so tudi menili, da bi z zakonom določena višina prispevka za financiranje strokovnega šolstva v višini 1 odstotka od bruto osebnih dohodkov nikakor ne pomenila prevelikega bremena za delovne organizacije. Podatki namreč razkrivajo, da so toliko prispevale delovne organizacije že doslej, nekatere pa celo več.

K. S.

• KOČEVJE:

S POMOČJO KOLEKTIVOV NA LETOVANJE

Zdravstveni pregledi otrok v kočevski občini so razkrili, da bi bilo potrebno okrevanja nekaj več kot 350 otrok. Toda občinska zveza društev prijateljev mladine v Kočevju — le-ta je bila zadnja leta organizator letovanja za zdravstveno šibke otroke — pa se je letos spričo pomanjkanja finančnih sredstev znašla v težavah, saj v ta namen ni prejela niti dinarja iz občinskega proračuna. Da pa bi vendarle vsaj nekaterim najpotrebnejšim otrokom omogočili brezplačno okrevanje, je občinska zveza društev prijateljev mladine organizirala široko akcijo v delovnih organizacijah za pomoč vsaj tistim otrokom, katerih starši so pri njih zaposleni. Na pomoč je priskočil tudi občinski sindikalni svet in prispeval del potrebne sredstev. Kljub temu, da se pozivu društev prijateljev mladine niso odzvale vse delovne organizacije, pa je vendarle zagotovljenih dovolj sredstev, da bo kakih 80 otrok iz Kočevja odšlo še konec tega meseca za 14 dni v mladinsko okrevališče Debeli rtič.

• TRBOVLJE:

DOBILI SO SVOJ DOM

Podružnica društva upokojencev v Trbovljah, ki združuje blizu 2400 članov, je te dni izročila svojemu namenu novi dom upokojencev. Za preureditev stavbe in opremo so porabili več kot 15 milijonov starih dinarjev. Slovesnosti ob otvoritvi doma so se mimo trboveljskih upokojencev ter predstavnikov občinske skupščine in družbeno političnih organizacij udeležili tudi predstavniki podružnic društev upokojencev iz Hrastnika, Zagorja, Rogaske Slatine in Jesenice.

• LITIJA:

POMOČ NADARJENIM ŠTUDENTOM

Pri občinski konferenci Socialistične zveze v Litiji je bila te dni ustanovljena posebna komisija za pomoč mladini pri šolanju. V Litiji namreč ugotavljajo, da vse prepogosto prav najbolj nadarjena mladina spričo gmočnih razmer doma ne more nadaljevati šolanja. Tega problema ni bilo mogoče doslej omiliti niti s štipendiranjem.

V Litiji tako računajo, da bodo že letos v septembru dodelili prve denarne pomoči nadarjenim mladincem in mladinkam za pomoč pri šolanju. Ta pomoč naj bi bila enkratna ali stalna, komisija pa naj bi jo dodeljevala na osnovi predlogov delovnih organizacij šol, mladinskih aktivov in družbeno političnih organizacij. Sredstva za tovrstno pomoč naj bi prispevale predvsem delovne organizacije litijske občine, del sredstev pa bo bržčas prispevala tudi občinska skupščina iz svojega proračuna.

—vš—

Pogovori s upravljavci

Pogovori s upravljavci

TOVARNA KROFOV

Ce bi gostišču »Pri Konšku« Trojanah preprosto rekli kar tovarna krofov, se niti zmotili ne bi dosti, saj so jih v zadnjih petih letih, kar jih vsak dan pečejo, prodali že več kot dva milijona! Z njimi si je gostišče samo še povečalo sloves, ki si ga je v desetletjih med popotniki pridobilo z odlično jedajo in pijačo.

Rajka Konškova, upravnica tega gostišča, sicer pozabi na vse druge skrbi, če lahko spregovori o krofih. Z njimi se je tudi začel današnji pomenek, čeprav samo o krofih zares nismo govorili.

»Tudi po pet tisoč jih spečemo ob nedeljah in pet deklet pri tem gara kot črna živina,« pravi Konškova mama. »Prvo leto smo jih spekli samo 140 tisoč, lani pa že skoraj pol milijona. Letos jih bomo še več, saj smo jih že doslej skoraj 300.000... In dobrih dvajset odstotkov vsega prometa ustvarimo z njimi...«

»Torej v letošnjem turističnem letu le še povečujete ekspanzijo krofov in poslovni uspeh vašega gostišča?«

»Ah, pa turistično leto! Ne

vem, kaj je vzrok, da se gostinci bojimo, kako bomo zaključili letošnje poslovno leto? Veste, narašča prodaja vseh vrst pijač in krofov, upada pa

prodaja jedil... Tako smo po finančnem rezultatu ob letošnjem polletju približno na istem, kot smo bili lani. In lani, ko je posel bolj cvetel, smo ob zaključnem računu pri

banki lahko oročili petnajst milijonov starih dinarjev za sedem let, letos pa na kaj podobnega ne moremo več misliti... Ampak: nismo sami krivi, če ljudje zdaj manj jedo po gostilnah, kot pa so še pred leti. Standard namreč tudi nekaj stane... Pride družina z avtomobilom; popijejo še nekaj, krofov pojedo veliko in še s seboj jih vzamejo. Niso pa redki primeri, da trije ali štiri ljudje pojedo vsega dve pečenici ali pol piščanca. In vendar cen nismo zviševali... Na vsak način pa naša reforma s tem nima tolikšne zveze, kot nekateri trdijo, saj je to še najmanj značilno za domače goste.

»Računajoč na razmah turizma, ste pred leti zgradili depandanso s prenočišči, garažami in restavracijo. Se vam ta investicija izplača?«

»Ne preveč! Poleti, mislim v sezoni, so novi prostori še kar zasedeni, sicer pa ne. Na srečo smo gospodarsko le tako trdni, da nas anuitete v zvezi s to investicijo ne bremenijo toliko, da tega ne bi zmogli. No, računajoč na dalj-

šo dobo, investicija nikakor ni bila zgrešena.«

»Ste eden tistih redkih gostinskih kolektivov, ki redno skrbijo za izobraževanje in strokovno izpopolnjevanje kadrov. Kaj je uplivalo na takšno odločitev in kako se vam to obnese?«

»Vzroka sta pravzaprav dva. Prvič to, da moramo skrbeti za kadre, če naj vzdržimo dobro ime, ki si ga je pridobilo naše gostišče. Drugič pa smo na izrazito prehodni točki, kjer dekleta nekaj časa ostanejo, potem pa počasi odhajajo v kraje, kjer imajo vsaj malenkostne možnosti za razvedrilo in kjer laže zadovoljijo vsakdanje potrebe. Do najbližjega frizerja, ki ga ženske vedno potrebujemo, je več kot 10 kilometrov... Zaradi tega iz leta v leto prirejamo tečaje, pri čemer nam pomaga gostinski šolski center iz Ljubljane. Zadnji tečaj je obsegal pouk nemščine in italijanščine ter strežbo in nekatera kuhinjska opravila. Se to tečaje prirejamo v zimskem času, ko ni toliko gostov in tako tudi tedaj koristno zaposlimo naše ljudi. Sezonsko zaposlenih med nami namreč ni,« je zaključila Konškova mama.

-mG

VPRAŠANJE ODDIHA NAŠIH UPOKOJENCEV JE ŠE DANES POVSEM NERAZREŠENO

Ena postelja na 6000 upokojencev

Niso vsa podjetja pozabila na svoje nekdanje delavce. Res pa je, da so tiste delovne organizacije, ki danes še nudijo svojim upokojencem različne ugodnosti, v precejšnji manjšini, zato se na to ne moremo sklicevati.

Ob koncu minulega leta smo imeli v Sloveniji 551.913 aktivnih zavarovancev, ki plačujejo v letošnjem letu 12,2% od svojega osebnega dohodka za invalidsko-pokojninsko zavarovanje, 11,2% za kritje tekočih pokojnin in en odstotek za obvezno rezervo. V istem času je bilo v Sloveniji 149.871 upokojencev, to pomeni, da pride na 3,6 aktivnih delavcev en upokojenec.

Ne glede na vse to so današnje pokojnine v Sloveniji več kot skromne. Povprečje pokojnin, ki sicer ne daje povsem realne podobe, je danes v Sloveniji naslednje: invalidska pokojnina znaša malo manj kot 36.000 starih dinarjev, družinska 32.000, starostna pa 51.000 starih dinarjev. Podatki vsekakor ne potrebujejo posebnega komentarja...

Druga novela temeljnega zakona o pokojninskem zavarovanju pa je odvzela skupščinam republiških skupnosti socialnega zavarovanja tudi možnost, da upoštevajo pri usklajitvi pokojnin z življenjskimi stroški poleg statistično ugotovljenega porasta življenjskih stroškov tudi višino pokojnine, če je to potrebno. Ta sprememba je zmanjšala pravice skupščin in jih omejila — praktično le na ugotavljanje statističnih podatkov. Očitno je namreč, da pomeni 5% povečanje pokojnin za tiste z večjimi pokojninami veliko ugodnejši rešitev kot pa za tiste s povprečnimi in minimalnimi pokojninami. To pa vsekakor ne govori v prid uspešnemu reševanju vprašanja pokojnin.

Ob omenjeni problematiki se v teh poletnih mesecih človeku vsiljuje tudi vprašanje, kakšne so današnje možnosti za letni oddih naših upokojencev. Na republiškem odboru Društva upokojencev SR Slovenije smo o tem zvedeli naslednje:

»V Sloveniji imamo sedaj dva doma, ki sta namenjena oddihu upokojencev...«, nam je povedal Vlado Makuc, tajnik društva. »Dom v Rogaske Slatine ima 10 postelj, dom v Piranu pa 15. In to je za sedaj vse. V obeh domovih velja prenočevanje 500 starih dinarjev na osebo, vprašanje prehrane pa je prepuščeno iznajdljivosti upokojencev samih. Vsaj zaenkrat...«

Vsekakor je 25 postelj v počitniških domovih za upokojence le malce malo za skoraj 150 tisoč upokojencev. Res je sicer, da so podjetja, ki niso povsem pozabila na svoje nekdanje delavce in jim še danes nudijo razne ugodnosti, med drugim tudi zares cenene počit-

nice. Vendar ob tem ne moremo mimo dejstva, da so ta podjetja v precejšnji manjšini...

Na vprašanje, kolikšno je letošnje nadomestilo za nekdanjo karto K-15, pa so nam odgovorili na republiškem odboru Društva upokojencev takole:

»Vprašanje še ni rešeno, vendar je predvideno, da bo skupščina socialnega zavarovanja v najkrajšem času razpravljala o tem. Predvideno je tudi, da bodo dobili upokojenci s 1. oktobrom 7.500 starih dinarjev, kot nadomestilo za nekdanjo karto K-15. Zagotovo pa ne vemo še ničesar reči...«

Očitno je torej, da smo tudi v letošnjem letu pustili nerazrešeno vprašanje oddiha naših upokojencev in da zanje nismo storili vsega, kar je bilo v naših močeh.

Nehote se ob vsem tem vsiljuje misel, da tisti, ki imajo danes pri vprašanju upokojencev največ besede, povsem po-

zabljajo na to, da bomo slednji vsi odšli v pokoj. In takrat nam verjetno ne bo vseeno, kako bo rešeno vprašanje naših pokojnin in tudi našega letnega oddiha. Vsekakor pa bomo ogorčeni in to upravičeno — če bo ubrta la naša mlajša generacija v teh zadevah naša pota.

mercator

VEDNO IN POVSOD

Ali veste...

...da je bila v letih od 1963 do 1966 v sedemnajstih jugoslovanskih mestih zgrajena vsaka druga hiša v privatni režiji brez gradbenega dovoljenja;

...da je bilo v minulih dveh letih samo v Beogradu od 2000 hiš v privatni režiji zgrajenih več kot polovico »na črno«;

...da ima rekord na področju »črne gradnje« Smederevo, kjer so prebivalci zgradili v minulih letih od 657 kar 540 hiš brez gradbenega dovoljenja;

...da zraste tudi v drugih jugoslovanskih mestih vsaka druga hiša brez

gradbenega dovoljenja, da pa je na primer v Banjaluki in Osijeku le vsaka četrta hiša zgrajena v skladu z zakonom in veljavnimi predpisi;

...da odnos med zakonito in črno gradnjo močno prerašča v Jugoslaviji vsa evropska povprečja in kritereje;

...da ugotavlja anketa o črni gradnji in dvanajstih jugoslovanskih mestih: 70 odstotkov ljudi, ki grade brez gradbenega dovoljenja, so delavci, 12% je obrtnikov, 8% uslužbencev in le 3,5 poljedelskih delavcev;

...da mora sleherni, ki hoče graditi na svoje in v skladu s predpisi, opraviti kar 14 »operacij«, kar ga velja v povprečju 320 dni čakanja in negotovosti.

JUB

TOVARNA BARV

DOL PRI LJUBLJANI

ČESTITA

VSEM SVOJIM POSLOVNIM SODELAVCEM

OB DNEVU VSTAJE — 22. JULIJU!

OBČINSKI SINDIKALNI SVET
SKUPŠČINA OBČINE
OBČINSKI KOMITE ZK
OBČINSKA KONFERENCA SZDL

OBČINE DRAVOGRAD

ČESTITAMO

VSEM DELOVNIM LJUDEM

ZA VELIKI PRAZNIK — DAN VSTAJE

SLOVENSKEGA LJUDSTVA, 22. JULIJ!

Lahko je ukinjati, teže ustanavljati

Pred kratkim so oddelki za družbene službe pri zasavskih občinskih skupščinah sprejeli pismene predloge o bodoči organizaciji nekaterih srednjih strokovnih in vajenskih šol na območju nekdanjega ljubljanskega okraja in Gorenjske. Predlog je izdelala posebna komisija bivšega medobčinskega sklada za financiranje šol II. stopnje v Ljubljani. Gotovo je komisijo pri njenem delu vodila potreba po uskladitvi vrste strokovnih in vajenskih šol z našimi denarnimi možnostmi. Ne more biti dvoma, da je imela pred očmi tudi potrebe po določenih vrstah kadra v našem gospodarstvu. Vendar je vprašanje, ali je komisija upoštevala nekatere specifičnosti razvoja gospodarstva na posameznih področjih tolikšnega dela Slovenije. To je eno. Drugo, prav tako pomembno pa je vprašanje, na katero žal komisija ni odgovorila, in bi ga lahko takole zastavili: kam z otroki, ki so se že vpisali v nekatere šole, zdaj pa bi jih meni nič tebi nič postavili na hladno?

Konkretno: V Zasavju naj bi se ukinile tako srednja ekonomska šola kot oba oddelka srednje tehnične šole, elektro in strojne stroke. Nadalje naj bi opustili v Zagorju gostinsko-kuharsko šolo, medtem ko naj bi med strokovnimi šolskimi centri v Zagorju in Trbovljah dosegli soglasje, da bi imela ena šola zgolj elektro, druga pa strojni oddelke. Predlagajo tudi, naj bi se združila oba rudarska šolska centra pri rudnikih Trbovlje-Hrastnik in Zagorje. Kot smo rekli: ne dvomimo o racionalnosti nekaterih predlogov komisije, vendar je prav, če naglasimo nekatera dejstva. Med približno 16.000 zaposlenimi na področju Zasavja je vsak peti delavec kvalificiran. Ponekod pride na sto zaposlenih delavcev en sam samcat tehnik. Strokovne in upravne službe v vrstah zasavskih podjetij so še venomer zelo neobložene, ker niso zadosti usposobljene za svoje odgovorno delo. Drugo: z opustitvijo srednje tehnične šole v Trbovljah bi na mah spodrezali kakršne koli možnosti najmanj dvema tretjinama vpisanih dijakov šolanja v Ljubljani. Enostaven račun utegne samo potrditi to ugotovitev. Stroški šolanja v Ljubljani bi vsakega izmed dijakov veljali najmanj 300 do 400 novih dinarjev, v Trbovljah pa so stroški minimalni. Razen tega je lep čas na ves glas vpijemo, da moramo omogočiti šolanje otrokom delavskih družin. S tem, ko bi šolo v Trbovljah opustili, bi se gotovo zavestno

odrekli že sami ugotovitvi, da nameravamo kakor koli skrbeti za šolanje otrok delavskih družin. Nič kaj prepričljiv tudi ni predlog o tem, da je gostinsko-kuharska šola v Zagorju odveč. Letos je npr. zaključilo šolanje na tem zavodu 42 gojenk in gojencev. Verjeli ali ne verjeli: še preden je bilo konec šolskega leta, so imeli vsi diplomanti preskrbljeno zaposlitev. Se več: za gojence te šole so se močno zanimali nekateri hotelirji iz sosednje Avstrije. Pripravljeni so bili nemudoma zaposliti najmanj deseterico teh šolarjev.

Strokovno izobraževalni center v Zagorju si je utrdil sloves

SIGNALI

V zadnji številki DE smo objavili članek, v katerem nas Polde Uloga seznani s tem, da je doslej na Jesenicah diplomiralo že nad 300 tehnikov. Ob koncu navaja mnenje (ki gotovo ni samo njegov), da ima železarski kraj, kakršne so Jesenice, vso pravico, da ohrani lastno tehniško srednjo šolo tudi v bodoče, saj imajo Jeseničani za to najboljše zaledje (verjetno misli na možnosti zaposlovanja), najdaljšo tradicijo in kar je največ, tudi strokovnjake, ki so sposobni vzgajati srednjestrokovni kader.

V tej številki DE objavljamo zopet mnenje predstavnikov temeljnih izobraževalnih skupnosti primorske regije, da z reorganizacijo srednjega šolstva ne kaže začenjati poprej, dokler ne bomo imeli jasnejše predstave o dolgoročnih kadrovskih potrebah.

Prav tako objavljamo danes nekakšen prvi odmev iz Zasavja na predloge o bodoči organizaciji srednjih šol na območju bivšega ljubljanskega in kranskega okraja.

Denarne stiske pri sedanjem neurejenem financiranju srednjega šolstva gotovo ne bi smele biti povod, da z naglico reorganiziramo srednje šolstvo, predvsem z namenom, da bi nekaj prihranili. Reorganizacija tega šolstva, če bo v skladu z resničnimi dolgoročnimi kadrovskimi potrebami, bo gotovo morala pripeljati postopno tudi do ukinitve kakšne šole, a gotovo tudi do ustanovitve novih.

Ob samem začetku bolj ali manj konkretnih javnih razprav o reorganizaciji srednjega šolstva pa kaže opozoriti na dve škodljivi tendenci. Prva: z enostavnim združevanjem ali koncentracijo srednjih šol (če bi npr. ukinili gimnazijo v Ajdovščini in bi njeni učenci hodili v gimnazijo v Gorici!) se nam lahko zgodi, da bomo družbi, zlasti pa mladini naredili medvedjo uslugo. Mnogi otroci kmečkih in delavskih staršev si pač ne bi mogli privoščiti študija v oddaljenem mestu ob povišanih življenjskih stroških ali stroških prevoza. Drugo: že imamo primere, da o predlogu za ukinitve ene šole in ustanovitve druge, nekateri s puhlimi demagoškimi besedami obsojajo to kot »napad na pridobitve revolucije«. Tako približno so se izrazili nekateri odborniki mariborske občinske skupščine, ko so razpravljali o predlogu za ukinitve administrativne šole in s tem o možnostih za ustanovitev neke druge, bolj potrebne. Kakšna pa je za mladino ta pridobitev revolucije, če jo usmerjamo v šole, ki ji ne bodo dale več kruha, občutka družbene koristnosti in potrebnosti?

S. G.

zelo kvalitetne vajenske šole za bodoče električarje in strojnike. Šola ima svojo delavnico, ki ustvarja kar lep dohodek. Letos so v oba oddelka vpisali okoli 100 vajencev iz vsega Zasavja. Absolventi zadnjih letnikov obeh oddelkov so v glavnem vsi dobili zaposlitev. Čemu potem ukinjati en ali drugi oddelke, če pa se podjetja zanimajo za te kvalificirane delavce? Res pa je, da sta upravi rudnikov Trbovlje-Hrastnik in Zagorje že pred meseci razpravljala o združitvi rudarskih šolskih centrov in bo po vsej verjetnosti do združitve prišlo že v jeseni. Res je tudi, da se je letos vpisalo v srednjo ekonomsko šolo dosti manj dijakov kot druga leta. Vendar predvsem zaradi tega, ker so dosednji absolventi težko našli ustrezno zaposlitev. S tem pa nikakor ne moremo trditi, da zasavsko gospodarstvo pa uslužnostna dejavnost teh kadrov ne potrebuje. Naj omenimo samo en primer: v hrastniški terciarni dejavnosti je zaposlenih nad 140 ljudi, nihče pa nima srednje strokovne izobrazbe, niti tisti, ki delajo v trgovski mreži.

Po vsem tem je prav, če bomo začeli iskati vzroke za nezaposlenost nekaterih absolventov srednjih strokovnih in vajenskih šol pri samem izviru. Premagati miselnost, da bomo »izpeljali« gospodarstvo reformo z nekvalificiranimi ljudmi, z nizko produktivnostjo, zgolj z intenziviranjem proizvodnje, ne pa z nenehno skrbjo za razširitev produktivnih mest, je stvar vse družbene skupnosti. Saj zveni že kar groteskno, da moramo te in podobne ugotovitve nenehno ponavljati, v praksi pa ostajamo pri starem. Sicer pa v Zasavju menijo: lahko je opuščati te in druge šole, teže jih je ustanavljati. K temu lahko dodamo še to: nekdanji zvezni sekretariat za kulturo in prosveto je bil vseskozi na stališču, da ne smemo dovoliti ukinitvi niti ene same šole, če istočasno ne ustanovimo nove, morda za vzgojo drugačnih profilov kadrov ali za druge potrebe. Zdaj smo na tem, da bomo tudi to ugotovitev enostavno pomenili. M. V.

KAŠO IN KOGA ŠTIPENDIRAMO?

DE

ZASLEDUJE ŠTIPENDIJSKO POLITIKO V NAŠI REPUBLIKI

VRNITI ZAUPANJE V SISTEM ŠTIPENDIRANJA

Zakaj je bil letos junija pravzaprav sprejet republiški zakon o štipendijah in posojilih za izobraževanje? Prvi in hkrati poglavitni razlog je bil ta, da je na področju štipendiranja do sprejetja tega zakona vladal pravno neurejen položaj. Točneje, odkar je prenehal veljati temeljni zakon o štipendijah, in to je bilo pred dvema letoma, ni bilo nobene predpisa, ne zveznega, ne republiškega, ki bi urejeval to področje.

Pravna neurejenost področja štipendiranja, nezadostna javnost pri razpisovanju in odločanju o štipendijah, pojavi samovoljnosti pri dodeljevanju štipendij, nesmotna uporaba v ta namen določenih družbenih sredstev in sredstev delovnih organizacij, hitro krčenje obsega štipendiranja v poravnem času, vse to je postajalo vedno bolj in bolj vzrok večjim ali manjšim nesporazumom in negativnim pojavom, ki pa so ustvarili nezaupanje v sam sistem štipendiranja.

V zadnjih letih se je poleg štipendiranja precej razvilo tudi dajanje posojil za šolanje, to je kreditiranje študentov v okviru sklada za posojila pri univerzi, prav tako pa tudi pri nekaterih večjih gospodarskih organizacijah in občinah. Tudi ta nov pojav materialne pomoči študentom je začel čedalje glasneje terjati določeno pravno ureditev. Vsaka ureditev medsebojnih odnosov pa mora kar najbolj spodbudno delovati na vse zainteresirane, v našem primeru tako na študente in dijakke, to je štipendiste, kakor tudi na delovne organizacije, štipenditorje.

ZAKON DOLOČA LE SPLOŠNA NAČELA

»Seveda pa moram pibiti,« je dejal republiški sekretar za prosveto in kulturo Tomo Martelanc, ko je prosvetno-kulturni zbor skupščine SR Slovenije obravnaval in sklepal o tem zakonu, »da predlog zakona določa le splošna načela, na katerih temelji celotni sistem materialne pomoči študentom in učencem, ureja odnose med dajalcem in prejemnikom pomoči, ne zagotavlja pa in tudi ne more zagotoviti povečanja sredstev za štipendije in posojila, niti ne more obvezati kogarkoli na obvezno štipendiranje, ker je to stvar samostojne odločitve samoupravnih organov delovnih in drugih organizacij.«

Z drugimi besedami: zakon ureja le medsebojne odnose in predvsem skuša doseči, da bodo sredstva, ki jih sprejemajo študentje in učenci, v kar največji meri vezana na rezultate dela, to je na uspeh pri študiju.

ŠTIPENDIJE SPOSOBNIM

Vsaka dolgoročna skrb za izobraževanje in strokovno usposabljanje kadrov pa zahteva od delovnih in drugih organizacij tudi načrtno politiko štipendiranja. Se vedno pa je precej podjetij, kjer mislijo drugače, ali o tem sploh še ne razmišljajo. Strokovnost kadrov v takih podjetjih največkrat ni zadovoljiva in če že koga tudi štipendirajo, pre malo razmišljajo, koga in kako štipendirati in kako študenta stimulirati v času njegovega študija. Ugotavljamo namreč že dolgo, da mnogi dajalci štipendij niso izbirali kandidatov po ustreznih kriterijih. Niso odbirali tistih, ki so najbolj nadarjeni, prizadevni in najbolj potrebni štipendije.

OBISK V TOVARNI VERIG LESCE PRI BLEDU

V želji, da bi izvedeli kaj več o tem, koga in kako štipendiramo, smo obiskali Tovarno verig Lesce pri Bledu ter povprašali, kako so pri njih sprejeli novi zakon o štipendijah in posojilih za izobraževanje in kakšna je njihova štipendijska politika.

V Tovarni verig Lesce pri Bledu, ki štipendira na visokih, višjih in srednjih šolah skupaj 18 študentov in dijakov, komentira naše vprašanje Vladimir Marinko, direktor podjetja, takole:

»Sprejet je sicer perspektivni gospodarski načrt razvoja Slovenije do leta 1970, vendar pa posameznim podjetjem le ne daje zadostne osnove za perspektivno načrtovanje lastnega razvoja. Če ne poznamo potrebe, tudi ne moremo načrtovati dolgoročne kadrovske politike.«

Jože Ješe, sekretar v Tovarni verig, pa je povedal tole:

»V podjetju je zaposlenih okoli 1000 ljudi, 15 med njimi pa jih ima visoko in višjo izobrazbo. Naše potrebe po strokovnjakih pa so seveda že zdaj večje: organizacijsko kadrovska služba je izračunala, da bi potrebovali 25 inženirjev, diplomiranih inženirjev in ekonomistov. Ob sedanjih dinamični štipendiranja pri nas bi samo te potrebe zadostili šele v petih letih. Ker pa se tovarna nenehno razvija, tudi izvajamo pospešeno politiko štipendiranja. V razdobju 1953—1957 so letno zaključili študij po 4 naših štipendistov, po 1958 letno sedem, letos pa jih bo diplomiralo še osem. Doslej smo zaposlili še vse naše štipendiste, čeprav pogodbeno nismo dolžni sprejeti svojega štipendista v delovno razmerje.«

Sedaj štipendiramo na strojni fakulteti 5 študentov, na ekonomski 3 ter 8 dijakov na tehniški srednji šoli za strojno stroko in 2 na ekonomski srednji šoli. 17 naših delavcev pa še izredno študira na tehniški srednji šoli za strojno stroko, ekonomski srednji šoli, višji komercialni šoli v Mariboru in višji šoli za organizacijo dela v Kranju.

Štipendiranje smo uredili v okviru pravilnika o izobraževanju delavcev. Naj omenim še to, da smo že pred izidom zakona o štipendijah in posojilih za izobraževanje dajali štipendije samo na podlagi javnega razpisa. Prednost pri dodeljevanju štipendij pa imajo v skladu s pravilnikom o izobraževanju naši delavci, njihovi otroci, otroci borcev NOB in tisti študentje in učenci, ki dosegajo najboljše uspehe pri študiju, kar je tudi v duhu novega zakona.

Svoje štipendiste nagradujemo različno. Višina štipendije je odvisna od vrste šole, letnika, giblje se od 19 do 35 tisoč starih dinarjev, vendar pa za študente fakultet ne more biti nižja od 28.000 S-din. Gibljivi del štipendije, ki ne more presegati 25% startne osnove, je nagrada za uspeh in hlastrost študija.

MATJAŽ VIZJAK

S TISKOVNE KONFERENCE O PROBLEMATIKI ŠOLSTVA IN IZOBRAŽEVANJA V PRIMORSKI REGIJI

Odločna podpora stališčem Izvršnega sveta skupščine SRS

● Koprsko in Goriška sta edini področji v Sloveniji, kjer so že poravnane vse obveznosti do strokovnega šolstva za minula leta. Kjerkoli so delovne organizacije pozabile na svoj dolg do šol, so njihove obveze pokrili občinski proračuni.

● Vse koprške in goriške občine so za letošnje podpisale ustrezne pogodbe s temeljnimi skupnostmi za izobraževanje, sredstva pa bolj ali manj redno tudi pritekajo v ustrezne sklade. Ob polletju so na Goriškem na primer zbrali nekaj več kot 45 odstotkov predvidenih sredstev, na Koprskem pa je ta odstotek še nekaj višji.

● Odločno podpiramo zahtevo in stališče Izvršnega sveta skupščine SRS, da lahko po zakoniti poti predpiše obvezno 1% sredstev od bruto osebnih dohodkov namensko za strokovno šolstvo. Tudi delovne organizacije to terjajo. V letošnjem letu pa bo poleg prostovoljnih prispevkov delovnih organizacij treba tudi strokovnemu šolstvu še zagotavljati manjkajoča sredstva iz stalnih virov za šolstvo.

To so samo najvažnejša stališča, ki so jih na nedavni tiskovni konferenci o problematiki šolstva in izobraževanja v primorski regiji izrekli predstavniki temeljnih izobraževalnih skupnosti in obalne konference SZDL v Kopru, ki je tiskovno konferenco tudi sklicala.

V času, ko na vseh koncih in krajih poslušamo razprave o strahovitem pomanjkanju sredstev za šolstvo in o »gluhoti« delovnih organizacij, ki ne kažejo pravega poslušanja za zbiranje sredstev za strokovno šolstvo, ker to ni predpisano, ampak »samo« priporočeno — kakor da samoupravni dogovori, kot na primer lansko priporočilo Izvršnega sveta o financiranju drugostopenjskega šolstva ne bi imeli nobene veljave — zares ugodno presenečajo podatki, ki smo jih lahko slišali na tej tiskovni konferenci. In če si poskušamo odgovoriti na vprašanje, zakaj so v primorski regiji uspeli v tistem, kar je spodbudilo maione povsod drugod po Sloveniji, velja zapisati, da je pot peljala prek razumnih kompromisov. V občinah primorske regije so namreč zbirali po 1,2% od bruto osebnih dohodkov, vendar so šolam razdeljevali po 1,1% teh sredstev. Iz razlike pa so pokrivali izpad, ki je nastal zaradi manjšega

dotoka sredstev iz gospodarsko šibkejših občin, ki so pogodbe podpisale ob pogoju, da bo pri tem zbiranju sredstev upoštevana tudi materialna osnova komun.

Kakor smo še lahko slišali na tem posvetu, sedanjí čas ni niti najmanj primeren, da bi začenjali kakršne koli razprave o ukinjanju šol oziroma o reorganizaciji šolske mreže. Nesporo je namreč, da je mreža srednjih in strokovnih šol tudi na Primorskem zelo neracionalna, če gledamo zgolj število oziroma vrsto šol. Vendar pa hkrati niso znane potrebe po kadrih in profilih teh kadrov. Če pa je tako, ne bi bilo smiselno »varčevati« s tem, da bi šole kar po vrsti začeli ukinjati, saj bi si s tem sami izpodrežali osnovo, ki skrbi za vzgojo kadrov. Seveda pa bo položaj takoj drugačen, ko bodo izdelane ustrezne analize, ki jih na Primorskem že pripravljajo.

Se nekaj: kako ukrepati do tlej, dokler Izvršni svet skupščine SRS ne bi uveljavil svoje zahteve o zakonito urejenem zbiranju sredstev za drugostopenjsko šolstvo?

Na tiskovni konferenci so v zvezi s tem poudarili, da imajo politične organizacije nalogo in dolžnost, da ponovno zahtevajo od delovnih organizacij, da čimprej obravnavajo priporočila, ki so bila doslej izrečena glede financiranja drugostopenjskega šolstva in da, seveda, po hititju tudi s sklepanjem pogodb z izobraževalnimi skupnostmi. Tako namensko združevanje sredstev ne bi bilo prepuščeno »dobri volji« podjetij, predvsem pa bi sredstva redno pritekala v ustrezne sklade.

—mG

Dezenine

Tovarna
čipk, vezenin
in rokavic
BLED

IZDELUJE:

- strojno klekljane čipke in strojne vezenine
- vse vrste ženske konfekcije
- damske rokavice iz sintetičnih materialov, kombinirane s čipkami

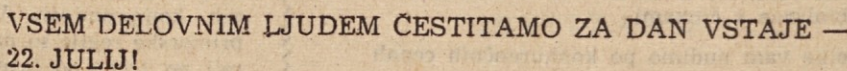
Vse svoje izdelke vam nudimo po konkurenčnih cenah

V MODERNO UREJENI TRGOVINI NA BLEDU,
LJUBLJANSKA CESTA 8

II. Kako znižati poslovne stroške

8 DELAVSKA ENOTNOST — Št. 28 — 22. julija 1967

(Nadaljevanje prihodnjih)

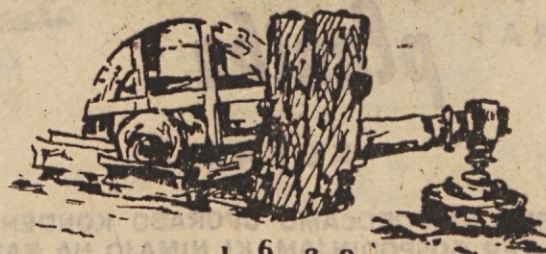
Na levi strani ceste blizu Rižane se roga železniški nasip, vendar tirov ne moremo dočakati. V Bertokih je že drugače. V zadnjih štirinajstih dneh so stekli železniški tiri od mostu in zdaj zdaj bodo ujeli koprsko lukso. Tostran mostu raste tovarna postaja. Vodna skupnost Koper, ki polaga tire med mostom in lukso, je pohitelja. Njenj delavci vedo iz dobro obveščenih virov, da bo koprška železnica gotova do 29. novembra letos. Upajmo torej, da so res dobro obveščeni.

DELAVSKA ENOTNOST V AKCIJI

Podobne prizori vidimo v
teh dneh v vseh krajih, ki pri-
vabljajo tuje. Mnoge trgovine
se spreminjajo v mednarodne
stojnice, kjer posredno izvažajo
blago, celotni izkupicek pa pre-
števajo v dinarjih, saj ne do-
biijo za tak izvoz niti prebega-
centa stimulacije. Prodajalci so
v svojih menjalnicah na pol-
bančniki, zbirajo tuja plačilna
sredstva in jih spravljajo v bla-
gajnah Narodne banke. Za »ori-
ginalni«
inkaso se brišejo po
nosom, saj se na žiro račun
njihovega podjetja steka, spi-
le dirajo. Za hvaležnost im-
bojda v Nanosu niti napitnine
ne dajo. V Prehrani pa dobijo
le 1,5% od vrednosti zamenja-
nih tujih valut, vendar v do-
mačem denarju.

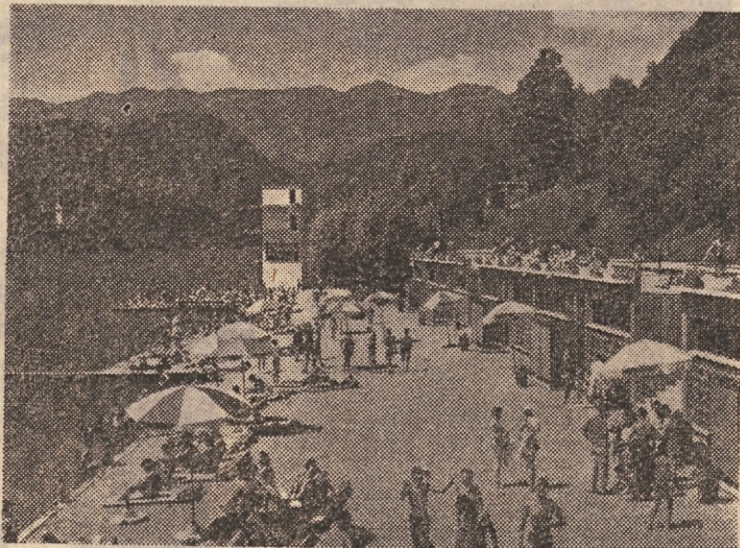
I. VRHOVČAK

Sindikalni svet v Hrastniku je bil pobudnik razprave s predstavniki delovnih organizacij o tem, kako razrešiti nekatere pereče probleme zaposlovanja v tej komun. Na tem posvetu pa se je izoblikovalo tudi nekaj rešitev, da bi približno 800 ljudi, kot jih bo po oceni sindikatov v naslednjih 4 letih iskalo delo, tudi lahko našlo zaposlitev. Udeleženci posveta so menili, da bi bilo treba v Steklarni proučiti možnosti za ustanovitev novega obrata za izdelavo brušenega stekla. Občinska skupščina naj bi tudi preko svojih strokovnih služb izdelala analizo razvoja terciarnih dejavnosti, saj je že zdaj očitno, da le-te kaj kmalu ne bodo mogli zadovoljevati potreb občanov. Hitrejši razvoj storitvenih dejavnosti v občini pa bi bržčas lahko pomenil zlasti za ženske možnos produktivne zaposlitve. Kot najpomembnejši sklep s tega posveta velja omeniti pobudo o ustanovitvi posebnega sklada za financiranje pri ustanavljanju novih produktivnih delovnih mest in za strokovno usposabljanje mladih. V ta sklad naj bi prispevale vse delovne organizacije hrastniške občine določen odstotek od svojih sredstev, sklad pa naj bi nato pomagal s krediti tistim kolektivom, ki bi imeli možnost za odpiranje novih delovnih mest. M.

Letalo je pristalo, turisti so se napotili k udobnim avtobusom, ki jih bodo čez nekaj trenutkov že zapeljali proti morju ali planinam

Sonce, voda, svež zrak — kaj bi si še želeli lepšega v »pasjih« dnevih

Sredi vročega dopoldneva je obala v Poreču kot izumrla, oživila jo šele zvečer, ko se bodo zadovoljni letoviščarji vrnili s kopanja

Vse postelje še niso oddane

Sezona dopustov se je tudi uradno že zdavnaj začela. Nekateri že uživajo brezskrbne počitniške dneve na plažah ob morju, drugi so se spet raje odločili za mir v planinskih domovih, tretji pa — tako kot vselej — še vedno razmišljajo o tem, kje in kako bi preživel svoj med letom prisluženi dopust. Seveda pa pri teh razmišljanjih ni najmanj odločilno vprašanje, za kolikšen denar bi naj odšli na dopust. In v pomoč slednjim smo izvedli tudi današnjo akcijo. Obiskali smo nekaj večjih ljubljanskih turističnih podjetij in jih vprašali, kaj lahko nasvetujejo tistim, ki se šele odločajo za dopust.

VEČINA POSTELJ JE RAZPRODANIH

Najprej smo obiskali počitniško skupnost Alpe Adria, kjer nam je šefinja recepcije NATAŠA VOKIČ povedala naslednje:

»Naša počitniška skupnost je bila ustanovljena pri Mestnem sindikalnem svetu Ljubljana z namenom, da bi omogočili delovnim ljudem cenen dopust na morju ali pa v planinah. Počitniške domove imamo v Kranjski gori, na Mežakliji, v Ratečah, v Bovcu, ob morju pa na Belem križu pri Piranu, v Savudriji, v Poreču, Portorožu, Oštrm pri Kraljevi, v Selcah, v Novem Vinodolskem in v Vodicah pri

Počitniška skupnost »ALPE-ADRIA« ima svoja letovišča v naslednjih krajih:

Bovec, Planica, Kranjska gora, Mežaklja nad Jesenicami, Beli križ pri Piranu, Savudrija, Poreč, Oštro pri Kraljevi, Selce, Novi Vinodolski, Vodic pri Šibeniku in Portorož.

Cena penziona za eno osebo je povprečno 25 novih dinarjev za odrasle, za otroke do 10 let pa 18 novih dinarjev. V juliju in avgustu je še prostor v Bovcu, v Kranjski gori in na Mežakliji.

Šibeniku. Razen v domovih na Mežakliji, Kranjski gori in v Bovcu pa so že vse kapacitete zasedene do konca avgusta, medtem ko je še v vseh domovih dovolj prostora v septembru. Povprečna cena za dnevni penzion znaša v glavni sezoni približno 25 N dinarjev za odrasle, za otroke do 10 let starosti pa približno 18 N dinarjev. Še to, prevoze v naše počitniške domove vsako leto organiziramo v sodelovanju z avtobusnim podjetjem Ljubljana-transport, tako da dopustniki nimajo še s tem preglavic.

V LJUBLJANA-TRANSPORTU KREDITIRAJO IZLETE

Pri turističnem in avtobusnem podjetju Ljubljana-transport se sicer neposredno ne ukvarjajo z organizacijo dopustov. Vendar pa je podjetje Ljubljana-transport zelo pomembno podjetje v teh vročih poletnih dnevih, vsaj kar zadeva izletniški turizem. Vodja oddelka za domači turizem MARJAN VESENJAK nam je pojasnil:

»Kot bržčas že veste, sodelujemo s počitniško skupnostjo Alpe-Adria pri prevozu turistov v počitniške domove. A tudi sami smo se odločili za nekatere akcije. Prva akcija so tako imenovani vikend izleti. Ti izleti so enodnevni, cena za popolno oskrbo, torej za prevoz, jedajo in pijačo pa znaša za krožno potovanje Ljubljana — Gorica — Videm — Trbiž — Kranjska gora — Mežaklja — Ljubljana 75 N-din, za popotovanje iz Ljubljane prek Kranjske gore na Belopeško jezera, v Trbiž, nato čez Predil ter po dolini Soče čez Vršič nazaj v Ljubljano 65 N-din. V kratkem nameravamo uvesti take izlete tudi na bližnje jadransko obalo, ki bodo kajpak združeni z ogledom Plitviških jezer.

Od 30. junija pa do 31. avgusta organiziramo vsak petek tudi tridnevne izlete v Budimpešto preko Blatnega jezera seveda. Cena izleta je 290 N-din, v ceno pa je vračunan prevoz, gostinske usluge in strokovno vodstvo za ogled Budimpešte. Za jesen pa pripravljamo zanimivo novost. Odločamo se namreč, da bi naše podjetje kreditiralo posamezne izlete, tistim izletnikom pa, ki bi se odločili za predplačila za posamezne izlete, bomo nudili občasne popuste.

KOMPASOVE POCENI POČITNICE

Pri turističnem podjetju Kompas je bil lani ustanovljen poseben počitniški servis. Glavna naloga servisa je seveda organizacija dopustov za domače turiste. Šef propagandnega od-

PUTNIKOVO letovišče v Baški vodi pri Makarski

delka MARJAN CAMERNIK nam je povedal:

»Naš počitniški servis organizira, kot bržčas že veste, tako imenovane Kompasove poceni počitnice. To so 7-dnevni ali 14-dnevni aranžmaji na otoku

čeli posredovati tudi sobe, penzionske usluge in zdraviliške aranžmaje v znanih zdraviliščih: Rogaška Slatina, Slatina Radenci in Dolenjske Toplice. Za tiste pa, ki bi radi odšli na dopust s svojim avtomobilom, smo

različnejše usluge, kot so informacije, vozovnice za avtobuse, vlake, ladje in letala, pa smo letos prvič začeli z organizacijo letnega oddiha v naših počitniških domovih v Baški vodi pri Makarski, v Makarski sami, v Kaštelu Gomilica pri Splitu, na Punatu na otoku Krku, v Ulcinju, v Gradcu pri Pločah, v Rovinju, Hercegnovem, na Hvaru, v Milni na Braču, v Petrovcu na morju, Supetru na Braču. Cena penziona v naših počitniških domovih velja približno 30 N-din dnevno, cena za prenočišča v zasebnih sobah, ki jih prav tako nudimo interesentom.

CENE »KOMPASOVH POCENI POČITNIC« ZA L. 1967: otok SALI — 14-dnevno bivanje 520 N-din, 7-dnevno bivanje 345 novih dinarjev; KUKLIJICA na otoku Ugljan — 14 dni 515 novih dinarjev, 7 dni 337 novih dinarjev; PAG — 14 dni 488 novih dinarjev, 7 dni 316 novih dinarjev; NOVALJA na Pagu — 14 dni 551 novih dinarjev, 7 dni 353 novih dinarjev; ROVINJ — 14 dni 551 novih dinarjev, 7 dni 336 novih dinarjev; POREČ — 14 dni 542 novih dinarjev, 7 dni 345 novih dinarjev; NOVIGRAD — 14 dni 542 novih dinarjev, 7 dni 327 novih dinarjev; STARI GRAD na Hvaru — 14 dni 769 novih dinarjev (z letalom); BLEJ — 7 dni 250 novih dinarjev; BOHINJ — 7 dni 345 novih dinarjev; KRANJSKA GORA — 7 dni 275 novih dinarjev.

PUTNIK LJUBLJANA ima svoje domove v naslednjih krajih:

Baška voda pri Makarski — celodnevni penzion 32 novih dinarjev; Kaštel Gomilica pri Splitu — 25 novih dinarjev; Punat na Krku — 46 N-din; Podgora — 30 novih din; Supetar na Braču — 27 N-din. V drugih letoviščih v Ulcinju, v Gradcu pri Pločah, v Rovinju, v Hercegnovem, Kupariju, Hvaru, Petrovcu na morju pa so cene celodnevnega penziona približno 30 novih dinarjev na osebo. V juliju in avgustu je prostor še v naslednjih krajih: Punat na otoku Krku, Milni na Braču in Kaštel Gomilica pri Splitu.

pa se vrti od 10 do 16 N-din na osebo. Trenutno je še nekaj prostora v naslednjih domovih: na Punatu na otoku Krku, v Milni na Braču in v Kaštelu Gomilici. Povsod drugod so kapacitete oddane do 15. septembra letos. V posezoni bodo cene seveda občutno nižje.

Pri organizaciji letnega oddiha sodelujemo z delovnimi organizacijami. Vsako leto jim pošljemo programe za letovanje in cene naših uslug, vse drugo pa je potem naša skrb, od rezervacij do prevoza! In ko že ravno govorim o prevozu, naj povem še to, da je naše podjetje med prvimi uvedlo v avtobusih bifeje z osvežilnimi pijačami in hladilnimi jedli. Potniki se bodo lahko tudi preočali, da so cene v teh naših »avtobusnih bifejih« znatno nižje, kot so cene v maloprodaji. Skratka, ravnamo se po načelu udobna vožnja na dopust ali pa na izlete.

OB ZAKLJUČKU OPRAVIČILO

Naša akcija seveda ni popolna, kajti obiskali nismo tudi drugih turističnih organizacij, ki za Ljubljano in njeno okolico organizirajo dopuste, letovanja, izlete in druge turistične usluge. Menili smo namreč, da bo za prvo silo zadostovalo vsaj teh nekaj skromnih napotkov tistim, ki se odločajo, kam in za kolikšen denar na dopust. Sicer pa je vročih dni še veliko pred nami, tako da bomo lahko to nalogo kdaj v prihodnje še dopolnili. VILI GUČEK

Proizvajalca: »JOSIP KRAŠ«
TVORNICI ČOKOLADE, BOMBONA
I KEKSA — ZAGREB

OBRAT

planika

KOBARID

POSEBNO PRIPOROČAMO UPORABO KONDENZIRANEGA SLADKANEGA MLEKA ŠPORTNIKOM IN TURISTOM TER GOSPODINJAM, KI NIMAJO NA RAZPOLAGO VSAKODNEVNO SVEŽEGA MLEKA

Vam nudi moden asortiment
konfekcije, galanterije in
metražnega blaga

modna hiša
LJUBLJANA — MARIBOR

PRODAJNI SERVIS